

Ornithologisch jaarverslag Texel 2000

Een uitgave van de
Vogelwerkgroep Texel

Ornithologisch jaarverslag Texel 2000

Een uitgave van de Vogelwerkgroep Texel

Tekst & samenstelling

Arend Wassink, Postweg 64, 1795 JR De Cocksdorp
Tel 0222 311699, e-mail arendwassink@hetnet.nl

Diagrammen

Pieter Duin & Arend Wassink

Layout & opmaak (DTP)

René van Rossum

Fotoscanning

René Pop

Kosten

f 12,50 (excl verzendkosten)

Verkoopadressen

Boekhandel 'Het Open Boek', Binnenburg 3, 1791 CG Den Burg
Ecomare, Ruyslaan 92, 1796 AZ De Koog

Te bestellen door

overmaking van f 15,50 (incl verzendkosten) op giro 5312854
tnv Vogelwerkgroep Texel te Den Burg o/v 'Jaarverslag 2000'
en uw naam en adres.

Inhoud

Voorwoord	1
Inleiding	1
Nuttige adressen	2
Verwijzingen	2
Systematische lijst	3
Terugmeldingen	40
Overzichtskaartje Texel	omslag

Voorplaat

Koningseider *Somateria spectabilis*, adult ♂, haven Oudeschild, Texel,
december 2000 (René Pop)

Vereniging
Natuurmonumenten

Voorwoord

De basis voor het Ornithologische Jaarverslag Texel 2000 wordt gevormd door de data uit het archief van de Vogelwerkgroep Texel. In dit archief bevinden zich behalve gegevens van individuele waarnemers ook gegevens van de Ringgroep Korverskool, de Nederlandse Zeevogelgroep, de wadvogeltellingen (hwt) georganiseerd door de Stichting Ornithologisch Veldonderzoek Nederland (SOVON) en van broedvogelinventarisaties uitgevoerd door of namens Natuurmonumenten, SOVON en Staatsbosbeheer. Ook de steeds actuele en veel bezochte website van Marco Witte, <http://home.planet.nl/~witte005/home.htm>, genereerde veel informatie.

Dankzij een donatie van Natuurmonumenten was het mogelijk deze editie in zijn huidige vorm uit te brengen. Adriaan Dijkse bedank ik voor het beheren van het archief, Resi Komper voor het kritisch doorlezen van het manuscript, Ruud Brouwer, Jan van Holten, Eric Menkveld en Edwin de Weerd voor het beschikbaar stellen van hun fotomateriaal en René Pop voor het scannen van de dia's en het leveren van de voorplaat.

Inleiding

De taxonomische volgorde en naamgeving volgen de beslissingen van de Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna (CSNA). Waarnemingen van soorten die beoordeeld dienen te worden door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA) zijn alleen in de systematische lijst opgenomen wanneer zij geaccepteerd zijn door of ter beoordeling liggen bij de CDNA. Deze laatste zijn voorzien van een asterisk*.

Dit jaar werden maar liefst 265 soorten vastgesteld, waarvan 114 als broedvogel. Vale Gier *Gyps fulvus*, Monniksgier *Aegypius monachus* en Turkse klauwier *Lanius phoeniceus* zijn nieuw voor de Texelse lijst, waarmee het totaal aantal waargenomen soorten op 359 komt.

Van de broedvogels die voorkomen op de Rode Lijst, wordt jaarlijk het exacte aantal territoria bekend. Dat is ook het geval bij soorten die op Texel in zeer kleine aantallen broeden, zoals Gierzwaluw *Apus apus*, Boompieper *Anthus trivialis*, Grote Lijster *Turdus viscivorus* en Sijs *Carduelis spinus* of het onderwerp zijn van speciale belangstelling, bv zoals Maarten Stoeper die heeft voor roofvogels en uilen. Van het merendeel van de broedvogels is een schatting van het aantal territoria gemaakt op basis van zo recent mogelijke (deel)inventarisaties. De meest in het oog springende positieve ontwikkelingen bij de broedvogels zijn de uitbreiding van het aantal Aalscholvers *Phalacrocorax carbo* in de Muy van 25 territoria in 1999 naar 120, het zich handhaven van de Roerdomp *Botaurus stellaris* op het niveau van 1999 (5 territoria) en de maar liefst 22 territoria van de Blauwe Kleekindief *Circus cyaneus*. Minder leuk nieuws is dat van het Paapje *Saxicola rubetra* geen territorium meer kon worden gevonden en het terugvallen van de broedpopulatie van de Boomleeuwerik *Lullula arborea* van 6 territoria in 1999 naar nog slechts 1.

Er werden dit jaar behalve de nieuwe, nog veel andere zeldzame soorten waargenomen zoals Koningsreider *Somateria spectabilis* (2), Bonapartes Strandloper *Calidris fuscicollis* (2), Baardgrasmus *Sylvia cantillans*, Grauwe Fitis *Phylloscopus trochiloides*, Raddes Boszanger *P. schwarzi* en Roodkopklauwier *L. senator* (2).

In fenologisch opzicht was 2000 een bijzonder jaar. In het voorjaar was er een hele vroege waarneming van de Kleine Plevier *Charadrius dubius* (30 maart), maar het meest opzienbarende waren extreem late waarnemingen van ondermeer Bosruiter *Tringa glareola* (13 december), Gierzwaluw *A. apus* (16 november), Paapje *S. rubetra* (1 december) en Kleine Vliegenvanger *Ficedula parva* (23 november).

Nuttige adressen

Ecomare, Ruyslaan 42, 1796 AZ De Koog tel 0222 317741

Natuurmonumenten Texel, Heernkerckstraat 46d, 1792 AC Oudeschild tel 0222 312045

Nederlandse Zeevogelgroep, <http://home.planet.nl/~camphuys/Dutch.html>

Ringgroep Korverskool, secretariaat Waardwei 4, 1791 SM Den Burg

Staatsbosbeheer Texel, Abbewaal 2, 1791 WZ Den Burg tel 0222 312228

Vogelwerkgroep Texel, secretariaat Verlorenkost 5, 1794 BA Oosterend

Waarnemingen voor het archief van de Vogelwerkgroep Texel naar Adriaan Dijkse, Rommelpot 7, 1797 RN Den Hoorn tel 0222 319231

Waarnemingen website VWG Texel naar/Records for the website VWG Texel
to e-mail mc.witte@wxs.nl

Meldingen van zeldzame vogels aan/Records of rare birds to Arend Wassink
tel 0222 311699 of 0653843415 e-mail arendwassink@hetnet.nl

Verwijzingen

Dijkse, A 1996. Vogels op het Gouwe Boltje, Texel.

Dijkse, L, Klemann, M & Sierdsema, H 1999. Broedvogels van de terreinen van Staatsbosbeheer en de Koninklijke Marine op Texel in 1998. SOVON-inventarisatierapport 99/01. SOVON, Beek-
Ubergen.

Rasmussen, L, Fleet, DM, Hälterlein, B, Koks, BJ, Potel, P, & Süßbeck, P 2000. Breeding Birds in the Wadden Sea in 1996 - Results of a total survey in 1996 and of numbers of colony breeding species between 1991 and 1996. Wadden Sea Ecosystem No.10, Common Wadden Sea Secretariat, Trilateral Monitoring and Assessment Group of Breeding Birds in the Wadden Sea, Wilhelmshaven, Germany.

Wassink, A 1998 (ed.). Ornithologisch jaarverslag Texel 1997.

Wassink, A 1999 (ed.). Ornithologisch jaarverslag Texel 1998.

Wassink, A 2000 (ed.). Ornithologisch jaarverslag Texel 1999.

Wassink, A sine dato. Checklist van de vogels van Texel - Checklist of the birds of Texel.

Systematische lijst

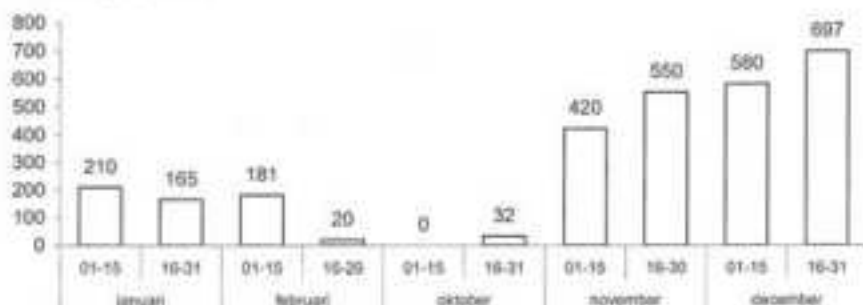
Knobbelzwaan *Cygnus olor* Jaarvogel. Broedgegevens: 4 territoria

In de periode januari t/m april werden max van 11 en 16 ex vastgesteld op resp 23 januari en 9 april (beide hwt). In de eerste helft van mei vond doortrek plaats van onvolwassen vogels:

- 6 mei 6 ex >no bij de vuurtoren
- 7 mei 8 >no over de Muz
- 8 mei 20 in het Grote Vlak, later >no
- 10 mei 15 >no bij de vuurtoren
- 11 mei 9 >no in het Noorden
- 14 mei 10 in het Eierlandse Gat
- 15 mei 2 in Zandkes

Na de broedperiode bedroeg het hoogste aantal 14 ex op 17 december (hwt).

Kleine Zwaan *Cygnus bewickii* Onderstaande grafiek geeft een beeld van het aantal aanwezige vogels per halfmaandelijkse periode.

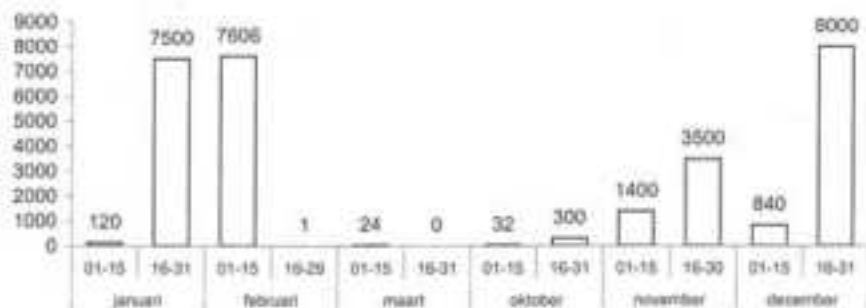

De laatste waarneming in de eerste helft van het jaar was 20 februari, 20 >no over Waalburg. De eerste waarneming in het najaar was 21 oktober, 6 in Waalburg. Het broedresultaat was het beste sinds jaren. Van de bij ons overwinterende populatie bestond 25% uit juv. In Eierland bevond zich een paar met 6 en zelfs een paar met 7 juv. Het is niet zeker of dit alle eigen jongen waren. Ook uit de rest van Nederland en Engeland werd een dergelijk groot aantal juv gemeld.

Wilde Zwaan *Cygnus cygnus* (5) Op 2 januari was 1 ex aanwezig in Zuid-Eierland, op 9 april 2 vogels bij het Noordzeestrand tussen het Hooender- en het Jan Ayeslag (hwt) en 22 en 30 december 2 in Midden-Eierland en op de Bol.

Taigarietgans *Anser fabalis* (5) Op 1 november bevond zich 1 ad tussen Taendarietganzen in Midden-Eierland en op 11 december 4 ex in Zuid-Eierland.

Taendarietgans *Anser semirostris* De laatste waarneming in de eerste helft van het jaar was 2 maart, 24 in Ottermaat. Van mei t/m augustus werd een, waarschijnlijk niet-fitte, vogel waargenomen in Dijkmaashuizen. De eerste najaarvogels verschenen op 24 september, 4 (2 ad en 2 juv) in het Noorden, de vroegste waarneming ooit. Op 16 oktober waren al 180 vogels aanwezig. De onderstaande grafiek geeft een beeld van het ter plaatse aanwezige aantal vogels per halfmaandelijkse periode.

Kleine Rietgans *Anser brochytychus*. Op 23 januari bevonden zich 2 ex in Noord-Eierland en 13 februari 4 in Waalenburg. Doorgaans worden de eerste vogels al in oktober gezien. Nu echter vond de eerste waarneming pas plaats op 11 november, 1 in Zeld-Eierland. Het hoogste dagtotaal bedroeg 11 ex, op 17 december (hwt).

Grauwe Gans *Anser anser*. Jaarvogel. Broedgegevens: 137 territoria (2000).

Onderstaande aantallen, verzameld tijdens hwt, geven inzicht in het aantalsverloop:

op 23 jan 1976 ex, 9 april 673, 20 augustus 1762, 12 november 3324 en 17 december 2068.

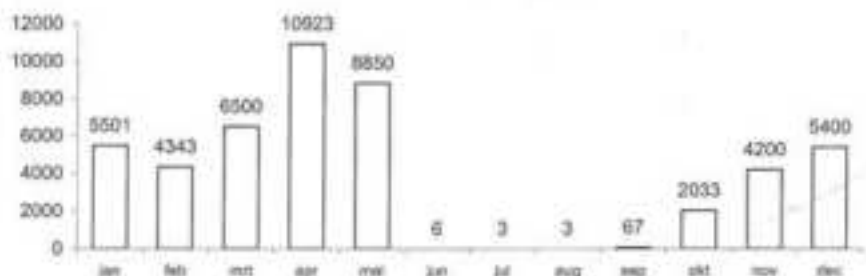
Koigans *Anser albifrons*. In januari en februari waren max 1427 ex aanwezig (hwt op 23 januari). In maart kwam het aantal niet meer boven de duizend. Na de waarneming van 450 ex in Waalenburg op 21 maart werden geen meldingen meer ontvangen. De ad die zich op 1 september in Hinkwaal ophield, zal waarschijnlijk een ontsnapte of niet-fitte vogel geweest zijn. Dat was zeker niet het geval bij de 13 ex in Waalenburg op 24 september. Bovendien vloog op die dag nog 1 ex >zw langs het Westerslag. Op 1 oktober was het aantal in Waalenburg al opgelopen tot 84. Ook bij deze soort was sprake van de vroegste aankomst ooit. Op 12 november en 17 december werden maandmaxima van resp 300 en 1822 ex geteld (hwt).

Brandgans *Branta leucopsis*. Broedgegevens: 1 territorium. Een paar bracht 1 jong groot in Dijkmanshuizen. Dit is het 1^e broedgeval van deze soort op het eiland.

Van 19 januari t/m 23 maart waren er waarnemingen van 1-4 ex, m.u.v. 23 januari, 17 ex (hwt). Pas op 1 december werden weer niet-broedvogels gezien, 6 ex in Ottersaat. Maximaal werden 36 vogels waargenomen, op 22 december op Zeeburg.

Witbultkrokgans *Branta hutchinsoni*. (6) Van januari t/m 26 mei waargenomen, met een max van 6 ex op 9 april op Zeeburg en vanaf 18 november t/m december 2 ad vogels.

Rotgans *Branta hutchinsoni*. Jaarvogel. Van broedsucces kan nauwelijks gesproken worden. Texel paste geheel in het landelijke beeld....slechts ca 1% juv vogels. Na half mei bedroeg het hoogste dagtotaal (op 26 mei) nog maar 450 vogels. Op 17 september waren de 20 ex die zich op de Schonen bevonden, het teken dat de herfsttrek op gang gekomen was. In de grafiek worden de hoogste dagtotalen per maand weergegeven.

Zwarte Rotgans *Branta nigricans* (3) Van januari t/m 12 mei waren 3 ad vogels, vnl op Zeeburg aanwezig. Was 8 oktober de vroegste waarneming ooit, nu zat er op 28 september 1 ex in het Wagejot. Op 5 december bleken er inmiddels 3 op het eiland aanwezig te zijn.

Bergeend *Fulmaria fulmaria* Jaarvogel. Broedgegevens: 235-250 (schatting 2000).

Op de hwt van 23 januari en 9 april werden aantallen van resp 757 en 1037 ex gemeld. Bij het laatste aantal zijn ongetwijfeld nog vogels geweest die nog naar noord(oostelijke) broedgebieden op weg waren. In juli en augustus waren de meeste verhuisd naar de traditionele ruigebieden, oa in de Duitse Bocht. Zo konden op 20 augustus (hwt) slechts 80 vogels worden geteld. Op 17 september waren de 78, die alleen al in de Mokbaai verbleven, het teken dat het aantal weer toenam. Op 12 november en 17 december (beide hwt) werden resp 1249 en 935 ex gezien.

Krooneend *Nettion rufostris* (12^e en 13^e geval) Op 1 september bevond zich een ad ♂ of juv in het Wagejot en op 3 oktober werd een ad ♂ of juv waargenomen in de Geul.

Tafeleend *Aythya ferina* Jaarvogel. Broedgegevens: 20-25 territoria (schatting 2000).

Het hoogste dagtotaal bedroeg 59 ex op 17 december (hwt). In januari en november werd een vergelijkbaar aantal gevonden. Dit aantal komt overeen met de vogels die hier aan het broedproces deelnemen. Derhalve is het moeilijk vast te stellen of er ook vogels van elders bij waren. De waarneming van 17 ♂ en 3 ♀ op 19 juni in de Westerkolk laat zich mede daarom moeilijk plaatsen.

Kulfeend *Aythya fuligula* Jaarvogel. Broedgegevens: 200-250 territoria (schatting 2000).

Op 17 december (hwt) werd het hoogste dagtotaal van 189 ex vastgesteld. Dit is nog altijd veel minder dan het aantal broedvogels. Op grond van dit gegeven is dus niets over eventuele doortrek te zeggen.

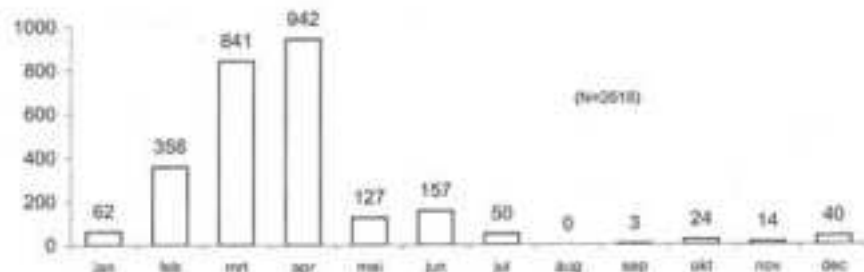
Topper *Aythya marila*

Deze soort komt alleen bij langdurige (streng) vorst in grote aantallen voor. Maar nu droeg het 'gemis' aan zeebekuren er toe bij dat het wel heel geringe aantal van slechts 13 vogels werd gemeld:

- 8 januari 2 ♂ op zee bij de vuurtoren
- 23 januari (hwt) 1 in het Noorden
- 9 april (hwt) 6 op zee bij de Hors
- 13 oktober 1 1^e winter ♂ in de Slufter
- 23 december 3 » in het Eierlandse Gat

Koningselder *Somateria spectabilis* (3^e en 4^e geval) Vanaf 28 augustus was een ad ♂ in eelgiskleed aanwezig op de Waddenree thv Zandkes. Tot een ieders verbazing werd deze vogel daar op 30 augustus vergezeld door een 1^e kj ♂. De vogels verbleven de rest van het jaar aan de oostkant, tussen de Schorren en de NIOZ-haven. Dit gaf wien de mogelijkheid om de ontwikkeling van beide kladen te volgen.

Elder *Somateria mollissima* Jaarvogel. Broedgegevens: 160-170 territoria (schatting 2000). De hwt geven bij deze soort slechts een globaal beeld van het aanwezige aantal. Vele, vooral op de Noordzee verblijvende vogels, worden niet opgemerkt tijdens dergelijke tellingen. Enkele gegevens dit jaar: 11.673 ex op 23 januari (hoogste dagtotaal), 4808 op 9 april, 6772 op 20 augustus en 4416 op 17 december. Of het verschil in het hoogste dagtotaal van dit jaar en 1999 (21.114 op 10 januari), althans voor een deel, te verklaren valt door de enorme sterfte onder de Eiders is niet duidelijk. Deze sterfte, zoals hieronder weergegeven in de grafiek, heeft op Texel nog niet geleid tot een drastische achteruitgang van de broedpopulatie. Op de overige Waddeneilanden was dit wel degelijk het geval, zodat gevreesd dient te worden dat ook onze populatie aangetast zal gaan worden.

Zwarte Zee-eend *Melanitta nigra*: Jaarvogel. De opmerking over 'het moeilijk telbaar zijn', gemaakt lav de Elder, geldt ook voor deze soort. Dit verklaart het feit dat het hoogste dagtotaal (hwt op 23 jan) slechts 508 ex bedroeg! In de 1^e decade van mei werden vele 1000-den waargenomen op de Noordzee, tussen de Slufter en de Eierlandse dam. Op 1 oktober was sprake van 1000-den, over de Noordzee vliegend nabij de vuurtoren.

Grote Zee-eend *Melanitta fusca*: Uit januari en februari kwamen maar vijf gegevens. Het hoogste dagtotaal was 20 ex, 9 januari op zee bij het Westerslag. Daarna volgde in het voorjaar alleen een waarneming van 6 ex in het Marsdiep op 7 mei. Uit oktober werden vier waarnemingen van max 4 ex bekend. Verder nog slechts op 3 december 4 ♂ >w en op 29 december 44 >w over de Noordzee bij het Westerslag.

IJzeend *Oxyechus hyemalis*: In de periode 22 januari t/m 2 maart werden 11 ex gemeld, vnl aan de oostkust. Het hoogste dagtotaal bedroeg 7 ex, op 24 februari op de Waddenzee thv de IJzeren Kaap. Uit de tweede helft van het jaar kwamen de volgende waarnemingen, op de laatste twee na alle van de Noordzee:

- 23 oktober 7 ex langsvliegend bij paal 18
- 5 november 1 langsvliegend bij het Jan Aynslag
- 3 december 2 ♂ >w bij het Westerslag
- 22 december 1 ♂ bij de Eierlandse dam en 1 in het Grote Vlak
- 30 december 1 ♂ in de NIOZ-haven

Nonnetje *Mergellus albellus*: Op Texel worden vrijwel nooit dagtotaal hoger dan 10 vogels bereikt. In de periode januari t/m 13 februari bedroeg het hoogste dagtotaal 8 ex. Daarna werden t/m 24 maart regelmatig waarnemingen van maximaal 3 ex gedaan. Een i♂ op 4 november in de Pettan betrof de vroegste waarneming ooit (was 13 november). Deze werd slechts gevolgd door vier waarnemingen in december van steeds 1 ex.

Brieduiker *Scaphotis clangula*: Op 23 januari (hwt) werden 24 vogels gemeld. Op de Waddenzee bij de IJzeren Kaap verbleven op 19 maart 22 ex. Na 9 april (hwt 14 ex), werden slechts twee gegevens bekend: 24 april 1 in Troelje en 17 mei 1 ad ♂ in het Wagejot. Kennelijk overzomerend waren 2 ♂ die op 4 augustus bij de Mokbaai vlogen en 2 ♂ op 29 augustus op de Waddenzee thv Zandkies. De vogel die op 3 oktober in de Mokbaai aanwezig was, betrof de enige waarneming uit die maand. Op 12 november en 17 december (beide hwt) konden de hoogste aantallen, resp 11 en 33 ex, worden vastgesteld.

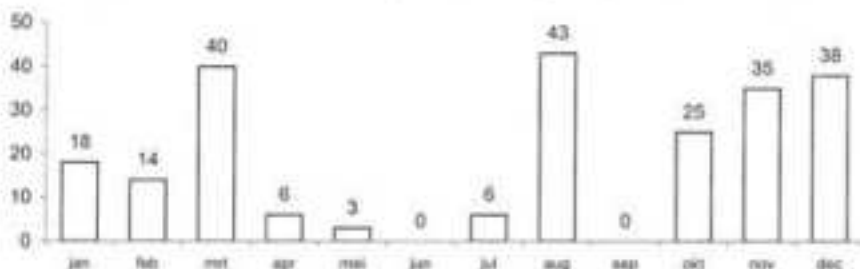
Grote Zaagbek *Mergus merganser*: In de eerste helft van het jaar werden maar drie waarnemingen gedaan: 19 januari 1 ♂ in Waalenburg, 20 februari 1 ♂ in de Hemmer en 1 ♂ in het westelijke Horsmeertje. De meldingen van 1 ex op 30 september in de NIOZ-haven en 2 >w over zee bij de vuurtoren op 1 oktober, zijn de vroegste ooit (was 9 oktober). Nadien nog twee gegevens: 10 december 1 ♂ bij de Schans en 17 december 1 ex in Waalenburg. Het is opvallend dat, alhoewel er toch grote aantallen van deze soort op het IJsselmeer overwinteren, er hier heel weinig worden gezien. Dit geldt ook voor de vorige soort.

Middelste Zaagbek *Mergus serrator*: In de periode januari t/m 7 april werd het hoogste dagtotaal van 17 ex gezien op 19 januari. In de meeste jaren worden er zomerwaarnemingen van deze soort gedaan. Nu was 1 ♂ op de Waddenzee te vinden, meestal bij de IJzeren Kaap, van 17 juni t/m 30 augustus. Vanaf 16 september vond weer doortrek plaats. Op 19 oktober waren 20 vogels aanwezig op de Waddenzee, tussen de IJlmen

Kaap en de Schorren. Dit aantal zou niet meer overtroffen worden want het hoogst genoteerde aantal daarna bedroeg slechts 19 ex op 17 december (hwt).

Kraakeend *Mareca strepera* Jaarvogel. Broedgegevens: 40-45 territoria. Dit betekent een toename van minimaal 33 en maximaal 96 % tov 1985, toen 23-30 territoria vastgesteld werden.

Op 20 maart waren 20 paren aanwezig in Waalburg. Dit zou kunnen duiden op aankomst van broedparen, die zich later over het eiland zouden verspreiden. Het lijkt echter meer aannemelijk dat hier sprake is van doortrek. Ook bij de in de herfst en winter aanwezige vogels is het niet duidelijk of dit alleen lokale vogels zijn, of ook vogels van elders. De onderstaande grafiek bevat de hoogste dagtotaal per maand.

Smient *Mareca penelope* Jaarvogel. De hwt van 23 januari geeft een beeld van het aantal overwinterende vogels, 17.072 ex. Vooral in maart vertrekt het overgrote deel, waardoor tijdens een hwt op 9 april nog maar 429 ex werden vastgesteld. In de tweede helft van deze maand kwam het aantal niet meer boven de honderd. In de tweede helft van mei waren er nog slechts twee waarnemingen: 18 mei 1 ♂ op de Bol en 30 mei een 2^e k ♀ en een ad ♂ in Waalburg. Nadien volgde nog een waarneming van 1 ♂ op 5 juni in de Geul en mogelijk dezelfde in de Mokbaai op 18 juni. De 2 ex, die op 14 augustus in de Mokbaai werden gezien, waren de voorbode van de najaarstrek. Op 20 augustus (hwt) was het aantal opgelopen tot 41 vogels. Op 11 september waren alleen al op de Bol 1800 ex aanwezig. Op 12 november en 17 december (beide hwt) werden resp 22.468 en 20.581 ex geteld.

Sloebend *Anas clypeata* Jaarvogel. Broedgegevens: 125-150 territoria (schatting 2000).

Op 23 januari (hwt) waren 121 vogels aanwezig. Vanaf februari vond kennelijk doortrek en aankomst plaats, getuige de 115 op het westelijk Horsmeertje op 20 februari en de 124 ex op 5 maart in Waalburg. Het aantal van 328 op 12 november komt overeen met de 330, die Dijkens (1996) neemt als max voor deze maand. Een, zeker voor deze tijd van het jaar, opmerkelijk hoog aantal van 644 ex werd tijdens de hwt op 17 december gezien.

Wilde Eend *Anas platyrhynchos* Jaarvogel. Broedgegevens: 1400-1700 territoria (schatting 2000).

Het is niet eenvoudig vast te stellen of bij de grote aantallen die tijdens de hwt worden waargenomen, zich ook doortrekkers of overwinterende vogels van elders bevinden. Zo zouden de 2910 ex op 20 augustus alle nog lokale vogels kunnen zijn geweest, maar bij de 6787 op 12 november lijkt dit onwaarschijnlijk. Bij de 11.512 op 17 december, waarvan 7720 op de Schorren, kunnen we er van uitgaan dat het, althans voor een deel, overwinterende niet-lokale vogels waren.

Pijlstaart *Anas acuta* Broedgegevens: 1 territorium. Er werden 3 pullen waargenomen. Echter, na enkele dagen werd alleen nog het ♀ gezien, zodat geweerd moet worden dat de jongen verloren zijn gegaan.

In januari, februari en maart waren de hoogste dagtotaal resp 206 (hwt), 108 en 55 ex. Op 9 april (hwt) werden nog 8 vogels gevonden (hwt). Het ♂ op 18 en 19 april in het Wagejet kan nog een (laatste) doortrekker zijn geweest. Het paar in Waalburg op 18 mei heeft daar mogelijk een (mislukte?) broedpoging gedaan. Vanaf 19 augustus werd weer doortrek geconstateerd, maar het ging hierbij steeds slechts om enkele vogels. In oktober, november en december waren de hoogste dagtotaal resp 363, 306 (hwt) en 568 ex (hwt).

Zomertaling *Anas querquedula*. Broedgegevens: 3-4 territoria (2000). Op 5 juni werd in Zandkes een ♀ met 4 pulen gezien.

Doortrek van tientallen vogels vond plaats van 21 maart tot iig 16 mei. Het hoogste dagtotaal van 12 ex (8 in Waalenburg, 3 in de Geul en 3 in het Grote Vlak) werd gezien op 21 april. De waarnemingen van een ♂ op 17 juni in de Geul en van een ♂ en 2 ♀ op 18 juni in de Westerkolk hebben mogelijk betrekking gehad op 'post-broeding dispersal' vanaf het vasteland. Nadien werd nog slechts een waarneming van 1 ex in Oltersaart op 4 oktober bekend.

Wintertaling *Anas crecca*. Jaarvogel. Broedgegevens: 0 territoria (2000). Dit betekent een achtersluiting van minimaal 63 en maximaal 74% tov 1985 (24-34 paar). Directe oorzaken zijn moeilijk aan te wijzen, maar wellicht zal het stoppen van de jacht en zeker ook een betere beheersing van de waterstand ertoe bijdragen dat het aantal broedparen weer toeneemt.

Wat de herkomst is van de vogels, vooral ♂, die zich in juni in groepjes vertonen blijft onduidelijk. De grafiek geeft een beeld van het trekpatroon op basis van de hoogste dagtotaal per maand.

Patrijs *Pendix pendix*. Broedgegevens: 20-25 territoria (schatting 2000). Dat er toch nog wel redelijke grote koppels de herfst halen blijkt oa uit de waarneming van 2 ad met 9 jongen in oktober bij het Westerslag. Mogelijk kunnen de in de landbouw ingestelde spuitvrije zones in combinatie met akkenandenbeheer ertoe bijdragen dat het aantal broedparen in de intensief beheerde gebieden weer toeneemt.

Kwartel *Coturnix coturnix*. Broedgegevens: 5-10 territoria (schatting 2000). Op twee lokaties in Eiertand werd een ad met pulen gezien. Bovendien werden nog 3 territoria in de Hemmer vastgesteld.

Roodkeelduiker *Gavia stellata*. Van januari t/m maart werden 2-3 vogels gemeld, op de Waddenzee bij de IJzeren Kaap en de NIOZ-haven. Alhoewel een belangrijk deel van de in die periode over de Noordzee waargenomen 16 'duikers' tot deze soort behoort hebben, zijn er toch heel weinig gemeld. Vanaf 28 september waren weer regelmatig vogels te zien op de Noordzee. Pas in de 3^e decade van december werden grote aantallen waargenomen, zoals 50 op 24 december bij het Westerslag (+240 'duikers' in 2 uur >zw bij het Westerslag), 29 december 304 (+54 'duikers') in 2½ uur >zw bij het Westerslag en op 31 december 173 ex, vnl langsvliegend bij paal 21.

Parelduiker *Gavia arctica*. In de eerste vijf maanden van het jaar werden slechts twee waarnemingen gedaan: 19 februari 1 ex op de Noordzee bij het Westerslag en 1 in zomerkleed in de Mokbaai op 26 mei. Daarna volgden vanaf 30 september regelmatig waarnemingen van 1-2 vogels, vnl op de Noordzee. In de periode met veel trek van duikers, 3^e decade van december, werden op 29 december 9 ex >zw in 2½ uur bij het Westerslag gezien. Op 29 en 31 december behoorde resp 2,9 en 1,1% van de op naam gebrachte duikers tot deze soort. Dijkens (1996) vond een percentage van 1,4 voor herfst en winter.

IJsdruiker *Gavia immer* (9^e t/in 12^e geval). De juv vogel, die zich op 31 december 2000 al in de haven van Oudeschild bevond, verbleef daar t/m 10 februari. Van 30 november t/m 1 december en op 28 december was een juv aanwezig op de Waddenzee bij Oudeschild. Op 24 en 29 december werd een niet op leeftijd gedetermineerde vogel waargenomen op de Noordzee bij het Westerslag. Van 28 t/m 31 december werd in de NIOZ-haven weer een juv waargenomen.

Dodaars *Fachyaptus ruficollis* Jaarvogel. Broedgegevens: 10-15 territoria.

De 17 ex die tijdens een hwt op 23 januari werden gezien, geven geen goed beeld van het werkelijk aanwezige aantal. De vogels bevinden zich vaak in kleine slootjes, zodat ze tijdens deze tellingen grotendeels onopgemerkt blijven. Doortrekkend tot in de laatste decade van maart, met op nog 3 ex bij de Schans op 22 maart. De 2 vogels die op 24 maart en 10 april op de Robbenjager werden gezien, deden daar waarschijnlijk een broedpoging, die door opdroging van het plasje mislukte. Mogelijk was ook de vogel die op 6 mei op zee bij de Eierlandse dam werd gezien nog een doorbrekker. Najaarstrek vond plaats vanaf september, met op 26 september 6 ex in het Alloo en 14 oktober 8 op de Bol. De hoogste aantallen waren 22 en 28 ex op resp 12 november en 17 december [beide hwt].

Fuut *Podiceps cristatus* Jaarvogel. Broedgegevens: 20-22 territoria (schatting 2000).

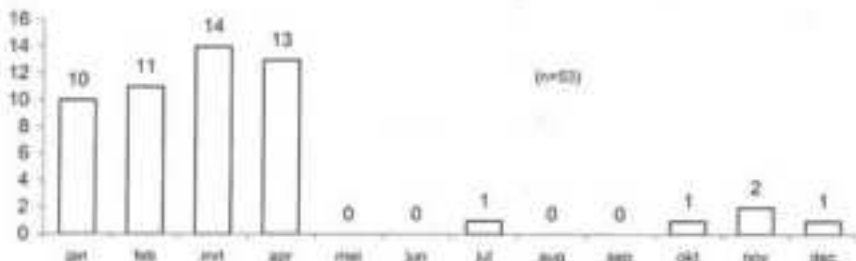
Doortrekkend tot in de 1^e decade van april, met op 19 maart 16 ex op de Waddenzee bij de IJzeren Kaap. Vanaf begin juli verzamelen zich daar weer vogels, op 19 augustus werden er al 82 ex geteld. In de 2^e decade van september waren naar schatting 150 vogels aanwezig op de Waddenzee, tussen de TESO-haven en de Schorren. Op 17 december leverde de hwt nog maar 59 vogels op. Echter, op 24 december werden 620 ex alleen al op de Noordzee bij het Westerslag geteld. Dit was het gevolg van een kortstondige vorstperiode.

Roodhalsfuut *Podiceps grisegera* T/m mei werden slechts drie gegevens bekend: 19 maart 1 ex op de Waddenzee bij de IJzeren Kaap en 30 april t/m 3 mei 1 in de NIOZ- en TESO-haven. De eerste bevond zich weer op 21 juli bij de IJzeren Kaap, waar op 12 augustus 4 ex werden aangetroffen. Dit aantal bleef hier tot in oktober te zien. In oktober werden ook trekbewegingen op de Noordzee geconstateerd, met als hoogste aantal 11 ex op de Noordzee bij de Krim op 5 oktober. Ook in december werden nog verplaatsingen gezien. Zo vloegen op 29 december 9 vogels in 2 1/2 uur >zw over de Noordzee bij het Westerslag.

Kulfrulker *Podiceps auritus* In januari en februari waren 3-4 vogels aanwezig op de Waddenzee. Vanaf maart t/m 7 april doortrekkend, met als hoogste aantal 8 ex op 21 maart op de Waddenzee bij de IJzeren Kaap. Vanaf 4 oktober verschenen er weer vogels op de Waddenzee, met max 4 ex op 4 oktober en 27 december. Verder waren er nog vier waarnemingen van de Noordzee bij het Westerslag: op 4 oktober 1 ex, 5 november 1 laagvliegend, 3 december 1 en op 29 december 1 >zw.

Geoorde Fuut *Podiceps nigricollis* Gedurende de winter werden maximaal 4 ex waargenomen op de Waddenzee. De voorjaartrek ving aan in maart, waarbij het maximum aantal van 36 vogels van 19 t/m 21 maart bij de IJzeren Kaap verbleef. Op 7 april waren daar nog 14 vogels aanwezig. De laatste zwam op 16 april in de NIOZ-haven. Op 26 juni bevonden de eerste 2 zich weer bij de bekende verzamelplaats bij de IJzeren Kaap. Dit aantal liep op tot 73 op 21 juli en 108 op 4 augustus. Op 4 oktober waren er nog 120 aanwezig, daarna liep het aantal sterk terug. Zo konden op 19 oktober nog slechts 35 ex worden geteld en op 12 november nog maar 5. Dit laatste was ook het aantal dat in december op de Waddenzee kon worden gevonden.

Noordse Stormvogel *Fulmarus glacialis* De waarnemingen, alle over de Noordzee, van 2 en 3 ex op resp 3 en 7 september >zw bij de vuurtoren en 1 en 2 ex >zw bij het Westerslag op resp 1 oktober en 16 november zijn de enige meldingen van levende vogels. De grafiek van het aantal vondsten, op één na alle van het Noordzeestrand, geeft een beter beeld van het voorkomen.

Grauwe Pijlstormvogel *Puffinus griseus*: In totaal werden minimaal 117 ex waargenomen in de periode van 2 september t/m 26 oktober. De beste dagen waren 4, 5 en 24 oktober met resp 35, 31 en 25 ex >zw over de Noordzee.

Noordse Pijlstormvogel *Puffinus puffinus*: (15) Tijdens een harde noordwesten wind werden op 11 juli 3 ex >no gezien. Verder op 2 september 3 ex >zw, 5 oktober 4 >zw, 24 oktober 4 >zw en op 26 oktober 1 >zw. Alle vogels vlogen over de Noordzee, veelal bij het Westerslag.

Vale Pijlstormvogel *Puffinus newtonianus*: (8^e t/m 9^e geval) Op 5 oktober vloog 1 ex >zw over de Noordzee bij de vuurtoren, later bij de Krim. Op 6 en 7 oktober werden op de laatste genoemde locatie resp 1 en 2 ex >zw gezien.

Vaal Stormvogeltje *Oceanodroma leucorhoa*: (1) Deze soort was dit jaar opvallend schaars. De enige waarneming was die op 5 oktober, 1 ex >zw over de Noordzee bij het Westerslag.

Jan-van-gent *Morus bassanus*: In januari werd slechts een 4-tal vogels waargenomen, in februari geen. Vanaf begin maart tot begin juni werden regelmatig waarnemingen gedaan, met slechts eenmaal een dagtotaal hoger dan 5 ex, 26 op 16 april >no over de Noordzee bij paal 17. Daarna kwamen meldingen vanaf de 2^e decade van juli t/m eind oktober. De hoogste aantallen, alle van de Noordzee, waren: 2 september 193 ex in 1 1/2 uur >zw bij het Westerslag, 1 oktober 200 rondvliegend bij de vuurtoren, 4 oktober 500 >zw bij het Westerslag en 28 oktober 100-den bij de Krim. Uit november kwamen geen waarnemingen en uit december slechts één, 3 december 5 ex >no over de Noordzee bij het Westerslag.

Aalscholver *Phalacrocorax carbo*: Jaarvogel. Broedgegevens: 120 territoria (schatting 2000).

In de periode januari t/m maart was het hoogste dagtotaal 5 ex, maar op 9 april (hwt) konden al 110 vogels worden geteld. Doortrek vond plaats tot in de 2^e decade van mei. Op de Schorren overzomerden nogal wat vogels. De 440 die daar op 20 augustus werden gezien, waren hoofdzakelijk onvolwassen. Vanaf september nam het aantal sterk af, zodat in november en december slechts maandmaxima van resp 48 en 27 ex konden worden geteld (beide hwt).

Kuifaalscholver *Stictocorvus uristatilis*: (4) Op 10 januari vloog 1 ex >nw door het Marsdiep. Op 9 augustus werd 1 al 'enige tijd' dood ex in de Mokbaai gevonden. In de NIOZ-haven zwom 2 en 1 september 1 juv en van 18 t/m 31 december een 2^e kj op laatste genoemde plaats en in de haven van Oudeschild.

Roerdomp *Soturus stelleri*: Jaarvogel. Broedgegevens: 5 territoria (2000). Er waren alleen waarnemingen van april t/m oktober uit de bekende broedgebieden.

Kwak *Nycticorax nycticorax*: (12^e geval) Een 2e kj vogel werd op 12 mei korte tijd waargenomen in de Ruige Hoek, waarna hij >zw wegvloog.

Koereiger *Elanus ibis*: (5^e geval) Van 18 t/m 22 april bevond zich een ad op de Schetterseweid in de Staatsbossen.

Kleine Zilverreiger *Egretta garzetta*: Op 8 mei vloog 1 ex >no over het Wagejat en op 13 mei waren er 2 in het Grote Vlak. Pas op 11 augustus volgde weer een waarneming, 2 ex vliegend over de Mokbaai. Daarna volgden t/m 31 december vele meldingen van max 4 ex. Alleen in 1991-'92 werd de soort hier eerder 3 winters aangetroffen.

Grote Zilverreiger *Egretta alba*: (5^e geval) Op 11 oktober werd 1 ex hoog over de noordkop vliegend waargenomen.

Blauwe Reiger *Ardea cinerea*: Jaarvogel. Broedgegevens: 17 territoria (2000).

In januari en april bedroeg het hoogste dagtotaal 21 ex (beide hwt). Ook in mei werden nog >no doortrekkende vogels gezien, met als laatste data 13, 14 en 16 mei, resp 8, 1 en 1 ex. De najaanstrek werd ingeluid op 30 juli, 1 >zw over de Ruige Hoek. Op 28 augustus vlogen 21 ex >zw over de Tuintjes, later rustte deze groep op de Bos. Doortrek werd tot in de laatste decade van september gemeld. In november en december waren de hoogste dagtotalen resp 34 en 50 ex (beide hwt).

Purperreiger *Ardea purpurea* (5) Op 15 mei werd 1 ex >no over de Geul en 1 >no over de Robbenjager waargenomen. Van de najaarstrek werden de volgende gegevens bekend: 8 augustus 2 juv 's avonds invallend in het oostelijke Horsmeertje, 15 augustus 1 in de Geul en op 16 september 1 juv in de Naal.

Zwarte Ooievaar *Ciconia nigra* (16) Op 1 mei vloog 1 ex boven de Staatsbossen, 18 mei 1 >zw over 't Horntje en op 19 mei 1 over Den Burg. De op 9 augustus invallende juv bleek de voorbode te zijn van een ware influx, die ook in de rest van Nederland niet onopgemerkt zou blijven. Op 10 augustus vlogen 13 juv boven de May, die later foragerend op de Schorren werden aangetroffen. Op 29 augustus waren er van deze groep nog 2 aanwezig. In de Slufter eo. Na laatstgenoemde datum bleef nog slechts 1 vogel aanwezig, die zich vooral op de westelijke heift van het eiland ophield. De vogel werd het voor het laatst gezien op 16 oktober in Midden-Eierland.

Ooievaar *Ciconia ciconia* (2) De enige twee waarnemingen betreffen die van 1 ex., dat zich 20 en 21 maart rond camping de Sluftervallen ophield en een vogel die op 24 april boven de Tuintjes vloog.

Zwarte Ibis *Plegadis falcinellus* (6^e geval) Op 21 juli werd een ad in de Slufter waargenomen. Waarschijnlijk is dit de vogel die zich al lange tijd in de kop van Noord-Holland bevond.

Lepelaar *Platibus leucorodius* Broedgegevens: 181 territoria (2000). De eerste werd op 4 februari vliegend over Den Burg gezien. In de 1e decade van april kwam het aantal boven de honderd, 106 ex op 9 april (hwt). Van de 340 die op 25 augustus aanwezig waren op de Schorren, was zeker een deel niet van Texel afkomstig, maar waarschijnlijk van één van de andere waddenellanden. Vanaf de 4e decade van september werden nog maar kleine aantallen gezien. Een late waarneming was die van een niet-fitte juv, die van 17 t/m 23 oktober in de Petten verbleef en uiteindelijk in Ecomare bezweek. De laatste waren eveneens 2 juv vogels, die van 17 t/m 23 december in de Mokbaai en de Petten werden gezien.

Wespendief *Pernis ptilorhynchus* Tussen 4 en 14 mei werden 12 ex waargenomen, alle >no. Daarna volgde nog waarnemingen op 3 juni, 1 ex over de Staatsbossen en 18 juni, 1 >no over de Mokbaai. Gedurende de najaarstrek werden tussen 13 augustus en 23 september 12 vogels waargenomen, met als hoogste aantal 6 >zw over 't Horntje op 14 augustus.

Zwarte Wouw *Mixus migrans* (8) Tussen 4 en 15 mei werden 8 ex waargenomen. Daarna volgde in het voorjaar nog een waarneming op 10 juni, 1 >zw over het Grote Vlak. Uit het najaar werd één gegeven bekend, 15 september 1 >o in de Hemmer.

Rode Wouw *Mixus milvus* (2) Op 1 april vloog 1 ex over de Slufter en op 24 april 1 over Eierland. Dit aantal ligt beduidend lager dan de gemiddeld 6 over de afgelopen 7 jaren.

Vale Gier *Gyps fulvus* Nieuwe soort. Op 3 augustus werd een waarschijnlijk 2^e kj ex boven de Hors waargenomen. De vogel vloog richting Balgzand en werd later in de middag boven Dudesluis gezien, alvorens neer te strijken op een naturistencamping bij Schagen. Daar werd vastgesteld dat de vogel ongeringd was. Dit betreft een nieuwe soort voor Texel.

Monniksgier *Agryppus montachus* Nieuwe soort. Nadat de vogel op 29 juli nog in IJmuiden was gezien, vloog hij op 30 juli >no over de Geul. Van 31 juli t/m 4 augustus werd de vogel aan de westzijde van het eiland waargenomen, veelal in de Slufter. Nadien verbleef hij op verschillende andere waddenellanden, alvorens op 12 augustus >zw over de Robbenjager, de Staatsbossen en de Bollekamer te vliegen. Daarna kwamen er weer waarnemingen van het vasteland van Noord-Holland. Het betrof een 2^e of 3^e kj vogel met een gedeeltelijk asymmetrische ruf.

Bruintje Kleekendief *Circus aeruginosus* Broedgegevens: 38 territoria.

Een 1^e aankomstdatum, 28 februari 1 ♂ bij de vuurtoren, is voor Texel erg vroeg. Meestal wordt de soort niet voor de 2^e decade van maart gezien. Pas op 12 maart werd de volgende waarneming gedaan. Op 28 maart vlogen er al 12 in de omgeving van de Horsmeertjes. Doortrek werd vastgesteld t/m 15 mei, met als hoogste aantal 26 ex >no over de Robbenjager op 13 mei. In het najaar werden regelmatig waarnemingen

gedaan t/m 21 oktober. Daarna volgde nog slechts één gegeven, 2 december 1 ♂ bij de Cocksdorp, later tussen Den Burg en Gudeschlid.

Blauwe Kleendief *Circus cyaneus* Jaarvogel. Broedgegevens: 22 territoria.

In het voorjaar doortrekkend tot in mei, met de laatste op 13 mei, 2de k>no over de Robbenjager. Dat in het najaar nog vogels tot ver in november passeren, werd bevestigd door de volgende waarnemingen: 18 november 1 ad ♂ en 23 november 1 'vingstaart' vanaf Vleeland >no in het Eerlandsdie Gat.

Grauwe Kleendief *Circus pygargus* (15) Een voor het eiland ongebruikelijk hoog aantal. In het voorjaar 10 ex >no doortrekkend tussen 5 en 16 mei, met als hoogste dagtotaal 5 op 13 mei bij de Robbenjager. Van de op leeftijd gedetermineerde vogels waren er 4 onvolwassen. Het is waarschijnlijk dat een deel van de 3 'vingstaarten' ook niet-ad vogels zijn geweest, zodat het percentage onv vogels tussen de 40 en 70% lag. Er werden slechts 2 met zekerheid ad vogels (1) gezien. Gedurende de najaarstrek werden 5 ex waargenomen tussen 19 augustus en 25 september. In zeker 4 gevallen betrof het juv vogels.

Harlek *Accipiter gentilis* Jaarvogel. Broedgegevens: 6 territoria (2000). Nog niet eerder werden er zoveel vastgesteld. Het gebeurt niet vaak dat trekbewegingen worden gezien. Nu vlogen op 8 mei 2 ex >no over de Robbenjager.

Sperwer *Accipiter nisus* Jaarvogel. Broedgegevens: 6 territoria (2000). De reden van het teruglopen van het aantal broedparen vanaf 1997, resp 9, 8 en 7 paar, is niet duidelijk. Voorjaars trek vond plaats t/m 15 mei, met nog 8 ex >no over de Robbenjager op 13 mei.

Bulzard *Buteo buteo* Jaarvogel. Broedgegevens: 15 territoria (2000). Het aantal broedparen breidt zich nog steeds uit. Waarschijnlijk zijn de beste territoria bezet, waardoor nu ook gebroed wordt in de meer marginale biotopen, zoals een erfbeplanting van een boerderij in het Noorden.

Eind februari werd voor het eerst doortrek opgemerkt, 9 ex >no over Nieuweschied. Ook deze roofvogel trekt nog tot in mei door, met als laatste gegeven 20 mei, 1 'wit' ex >hoog no over de Ruige Hoek. Van de najaarstrek kwamen geen gegevens, maar vast staat dat, op basis van kleedgegevens, tussen de tientallen vogels die 's winters aanwezig waren zich ook vogels van elders bevonden.

Ruigpootbulzard *Buteo lagopus* (6-8) Helaas worden bij de determinatie van deze soort nog steeds veel fouten gemaakt. Zo hadden de waarnemingen op 15 januari in Waalburg en 25 april in de Slufter betrekking op de vorige soort. Er werden uit de eerste acht maanden van het jaar geen waarnemingen bekend. Een vroeg ex bevond zich op 10 en 11 september in en bij de Slufter. Op 26 september vloog een vogel over de Konverskool en mogelijk dezelfde was op 30 september in de Nederlanden aanwezig. Daarna werden t/m december nog een aantal waarnemingen van max 2 ex op de zuidkant van het eiland bekend, vooral uit de PH-polder en van 1 ex op de noordkant, vooral op de Schorren. Er werd slechts eenmaal een ad vogel genield, op 21 oktober bij de Tuintjes.

Visarend *Pandion haliaetus* (35) Nog niet eerder werden zoveel vogels in een jaar vastgesteld. De voorjaars trek vond plaats van 23 april t/m 18 mei, vrijwel alle >no. Er werden 24 vogels gezien, met als hoogste dagtotaal 5 ex, over de noordkop op 13 mei. Op 6 juli werd 1 ex bij de Geul waargenomen. Tijdens de najaarstrek werden 10 ex geteld tussen 3 augustus en 21 oktober.

Torenvalk *Falco tinnunculus* Jaarvogel. Broedgegevens: 19 territoria (2000).

Op 13 mei vlogen de laatste 4 voorjaarsstrekters >no over de Robbenjager.

Roodpootvalk *Falco tinnunculus* (9) Waarnemingen uit het voorjaar waren: 6 en 7 mei 1 ad ♂ in de Nederlanden, 15 mei 1 ad ♂ >no over de Robbenjager en 26 mei 1 >w over Oostereend. De najaarstrek gaf de volgende gegevens te zien:

- 28 juli 1 ad ♂ en een ad ♀ bij het Minkwaal
- 9 aug 1 in De Slufter
- 11 en 12 augustus 1 ad ♂ in de omg van Den Burg
- 23 augustus 1 juv op de Hors
- 15 september 1 ad ♂ over de Mokbaai

Smelleken *Falco columbarius*. In het voorjaar vond doortrek plaats t/m 13 mei, 1 ex bij de Petten. De vogel die op 14 augustus bij Den Hoorn werd gezien, betreft de vroegste najaarswaarneming ooit (was 21 augustus). Doorgaans worden in september al flink wat vogels gezien maar nu waren er slechts twee waarnemingen, op 4 en 24 september 1 ex. Vanaf oktober werden weer regelmatig vogels gemeld.

Boomvalk *Falco subbuteo*. Broedgegevens: 7 territoria (2000). Het aantal broedparen lijkt zich, ondanks de recente toename van de Havik, te stabiliseren.

De eerste werd op 16 april boven de Staatsbossen gezien. Doortrekkend t/m 13 mei, toen nog 1 ex >no over de Robbenjager vloog. In het najaar werd de soort nog regelmatig trekkend gezien t/m 3 oktober. Daarna nog twee waarnemingen: 22 oktober 2 vogels in de Slufter en 23 oktober 1 >zw in Wassejaar.

Slechtvalk *Falco peregrinus*. Van de 4-6 vogels die hier overwinterden, bleef lig het ad ♀ in Waalenburg t/m 8 april. In mei werden nog regelmatig doortrekkende ex gezien, de laatste over de Westerdunnen op 13 mei. Op 13 augustus vloog alweer 1 ♂ >zw over de Ruige Hoek. In november en december waren 7-8 ex aanwezig. Vanaf 27 december was een juv vogel met kenmerken van de 'Toendra'slechtvalk' *F. p. collinus* aanwezig in de Heinner en de Petten.

Waterral *Ardea aquatica*. Jaarvogel. Broedgegevens: 9-12 territoria (1998).

De vogel die op 11 april in Wassejaar werd waargenomen, betrof zeker een doortrekker. Op 26 augustus waren 2 ex aanwezig in de Westerkolk. Aangezien de soort hier niet broedt, was dit een teken dat de najaarstrek begonnen was. Hoeveel er hier doortrekken is door de levenswijze van deze ral moeilijk te zeggen, maar vaststaat dat gedurende deze natte herfst en winter 100-den op het eiland aanwezig waren. In vrijwel elk moerasig terrein met voldoende dekking waren vogels te horen. Alleen al in de Robbenjager verbleven gedurende de laatste twee maanden van het jaar minstens 10 ex.

Porseleinhoen *Porzana porzana*. Broedgegevens: 1 territorium (2000). Vanaf 6 mei liet een ♂ enige tijd zijn zang horen in het Grote Vlak, op dezelfde plek waar ook vorig jaar een territorium werd vastgesteld.

Waterhoen *Gallinula chloropus*. Jaarvogel. Broedgegevens: 150-200 territoria (schatting 2000).

Het werkelijk aanwezige aantal vogels ligt, ook in de wintermaanden, veel hoger dan de hoogst vastgestelde dagtotaalen doen vermoeden. De hoogste aantallen worden doorgaans bij de hwt vastgesteld, zoals op 23 januari, 58 en op 17 december, 71 ex.

Meerkoet *Fulica atra*. Jaarvogel. Broedgegevens: 400-450 territoria (schatting 2000).

De hoogste aantallen gedurende de winter werden gezien tijdens de hwt: 23 januari 525 ex, 9 april 320, 20 augustus 450, 12 november 361 en 17 december 498. Aangezien het aantal broedvogels ruimschoots het hoogste dagtotaal oversteeg, kan uit deze gegevens niet afgeleid worden of er sprake is van vogels van elders.

Kraanvogel (16) *Grus grus*. Er werd een zestal waarnemingen bekend, alle uit het voorjaar:

20 april 1 ex >no over de Slufter

25 april 5 >no over de Slufter en 3 >no over de Muy

6 mei 1 >ww uit de Waddenzee, later in het Eierlandse Gat >Vlieland

7 mei 1 overvliegend op de Hoge Berg

21 mei 5 vanuit het Marsdijk >no

Scholekster *Haematopus ostralegus*. Jaarvogel. Broedgegevens: 1500-1600 territoria (schatting 2000).

De hwt geven enig inzicht in het aantalsverloop: 23 januari 10.023 ex, 9 april 6125, 20 augustus 6135, 12 november 19.937 en 17 december 6948. De in januari, april en november getelde aantallen corresponderen met de aantallen die Dijkse (1996) noemt voor deze maanden.

Steltkluut *Himantopus himantopus* (12^e geval). Op 4 mei werden een ad ♂ en een ad ♀ waargenomen in het Grote Vlak.

Kluut *Recurvirostra avosetta*. Jaarvogel. Broedgegevens: 222 territoria (2000).

Op 23 januari werd het hoogste dagtotaal voor die maand vastgesteld, 75 ex. In februari nam het aantal toe.

en op 16 maart konden alleen al 145 ex in het Wagejot geteld worden. Op 9 april waren daar nog 210 ex te zien, zeker niet allemaal broedvogels, zodat er kennelijk nog sprake was van doortrek. Vanaf de 2^e helft van juli nam het aantal flink af, met als gevolg dat op 29 juli het aantal aanwezige vogels werd geschat op 50. Op 20 augustus leverde de hwt niet meer op dan 5 vogels. In september was sprake van enige toename maar pas in de 2^e helft van oktober werden grotere aantallen gezien. Zo waren op 18 oktober in het Wagejot 297 ex en op het hele eiland naar schatting 450-500 aanwezig. Op 17 december (hwt) bleek dit aantal gedaald tot 232.

Kleine Plevier *Charadrius dubius* (42) Een heel goed jaar voor deze soort. Nog niet eerder werden zoveel vogels in een jaar waargenomen. De vroegste waarneming ooit vond plaats op 30 en 31 maart (was 1 april), 1 ex in de Robbenjager. In het voorjaar werden t/m 8 juni nog minimaal 12 vogels gezien. Deze datum is de laatste voorjaarsdatum ooit (was 3 juni). Najaarsbrek werd vastgesteld van 22 juli t/m 1 september, zeker 30 ex. Groepjes van 6 en 7 juv waren aanwezig op resp 2 augustus op het NIOZ-strandje en 7 augustus in Zandken.

Bontbekplevier *Charadrius hiaticula* tip

Bontbekplevier *C. h. hiaticula* Jaarvogel. Broedgegevens: 42 territoria (2000).

In de laatste decade van januari kwamen al weer vogels terug, zodat op 22 januari op de Hors 86 ex konden worden geteld. Doortrek van deze ondersoort ging zeker nog door tot in april. Vanaf de 2^e decade van juli werden weer vogels gezien op plaatsen waar niet gebroed werd. De vogels die nog aanwezig waren in november en december behoren zeker tot deze ondersoort. De hoogste dagtotaal in die maanden waren resp 10 november, 31 ex op het NIOZ-strandje en 17 december (hwt) 9.

Toendrabontbekplevier *C. h. tundrae* In de 1^e decade van mei vond sterke doortrek plaats, nu op 7 mei tussen 8.30 en 9.00 uur 80 ex >no over de Noordzee bij de Eierlandsse dam. Op 24 mei bevonden zich nog 12 van deze noordelijke vogels op de Schorren. In augustus en september had waarschijnlijk het grootste deel van de waargenomen vogels betrekking op deze ondersoort. De hoogste dagtotaal werden gezien in de 2^e decade van augustus, op 15 augustus 300 ex op het wad van De Cocksdorp en 20 augustus (hwt) 209. Deze maand bedroeg het hoogste dagtotaal naar schatting 600-750 ex.

Strandplevier *Charadrius alexandrinus* Broedgegevens: 1 territorium. Het paar bracht 1 jong groot. De broedvogels werden pas op 26 mei voor het eerst waargenomen in gezelschap van een solitaire vogel. De overige waarnemingen waren: 19 april 1 ex in de Slufter, 21 april 6 op het NIOZ-strandje en op 24 september 1 in de Mokbaai.

Marineplevier *Charadrius marinus* (35) Op 4 mei waren de eerste 2 aanwezig in de Hemmer. Van 6 t/m 8 mei verbleef een groep van maximaal 19 ex in Zuid-Eierland. Verder op 9 mei 3 vogels in de Fendracht en 16 mei 2 bij Bergen. Er waren dit jaar meer najaarsgegevens dan gebruikelijk:

- 26 augustus een 1^e kj in de Kreeftpolder
- 2 september 2 zw over de Tuintjes
- 8 en 9 september 2 1^e kj in de Eierlandsse duinen
- 12 september 1 >zw over Zeeburg
- 23 september een 1^e kj over het Pompevink
- 24 september een 1^e kj over de Westenduinen
- 1 oktober een 1^e kj rondvliegend in de Robbenjager en de Witte Hoek.

Goudplevier *Plimialis aprilaris* De grafiek geeft de hoogste dagtotaal per maand weer. De 2-3 ex die in de periode 15 t/m 18 juni werden waargenomen, waren waarschijnlijk overwinterende vogels. Op 14 juli bevond de eerste juv zich in de Mokbaai.

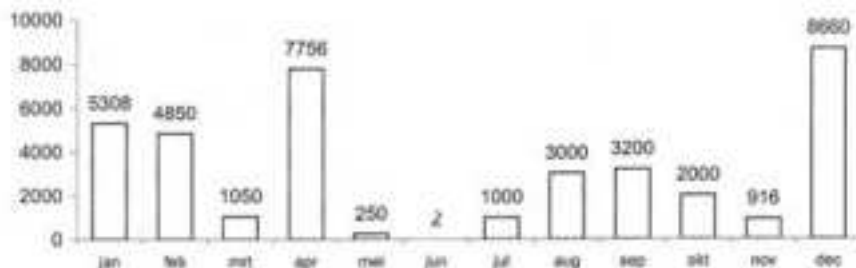
Pijlstaart *Anas acuta*, legsel met pul, de Bol, mei 2000 (Eric Menkveld)

Brandgans *Branta leucopsis*, nest met legsel, Dijkmonshutten, juni 2000 (Eric Menkveld)

Zwarte Oelewaar *Ciconia nigra*, juveniel, het Albi, september 2000 (Eric Menkveld)

Zilverplevier *Pluvialis squatarola* Jaarvogel. Op 1 januari bleken op de Schorren en in de Mokbaai samen 365 ex aanwezig te zijn. Op 23 januari (hwt) was dit aantal gegroeid tot 1069. In mei vond sterke doortrek plaats, oa op 21 mei 1200 ex op de Schorren. In juni en de 1^e en 2^e decade van juli konden nog altijd enkele 100-den overwinterende vogels worden waargenomen, vnl op de Schorren en in de Slufter. Op 29 juli lag het aantal tussen de 1000 en 1200 ex, kennelijk had weer aankomst plaatsgevonden. Daarna werd alleen nog op 20 augustus (hwt) een groter aantal gemeld, 1273 ex. Op 12 november leverde de hat nog 568 vogels op.

Klervit *Vanellus vanellus* Jaarvogel. Broedgegevens: 1220 territoria (1996).

Als 'onze' vogels al lang jongen hebben, vindt ook nog doortrek plaats. De laatste vogel werd >no gezien bij de vuurtoren op 7 mei. Als er geen perioden met voort zijn geweest, kunnen in december nog grote aantallen worden aangetroffen, zoals dit jaar op 17 december (hwt) 7753 ex.

Kanoet *Calidris canutus* Jaarvogel. De hoogste dagtotalen in de 1^e en 2^e helft van het jaar waren resp 3275 ex op 9 april (hwt) en 2000 op 29 juli. Dit laatste gegeven komt ongeveer overeen met Dijkens (1996), die een max van 1500 geeft voor deze maand. Op 8 juli was van de 1000 overwinterende vogels slechts 2,5% min of meer in zomerkleed. Op 14 augustus werd de eerste juv waargenomen in de Mokbaai.

Drieteenstrandloper *Calidris alba*

Gedurende de eerste 3 maanden van het jaar bedroeg het hoogste dagtotaal 400 ex, 28 februari in de Slufter. In mei vond sterke doortrek plaats, oa op 7 mei tussen 8.30 en 9.00 uur 50 >no over de Noordzee bij de Eierlandse dijk. Op 23 mei werden de laatste 5 doortrekkers gezien op het wad van De Cocksdorp. Najaarstrek vond plaats vanaf de 2^e decade van juli. Op 20 juli werd het aantal geschat op 50 ex. De eerste 2 juv bevonden zich op 24 augustus op het wad van De Cocksdorp. Grotere aantallen werden pas laat in het jaar gemeld, zoals 448 ex op 12 november en 278 op 17 december (beide hwt).

Kleine Strandloper *Calidris minuta* Zeer waarschijnlijk de twee 1^e winter vogels die daar al in december 1999 gezien werden, waren op 14 januari nog aanwezig in Waalburg. Vanaf 10 april t/m 26 mei werden hoogst 20 ex geteld. Najaarstrek werd geconstateerd van 16 juli t/m 29 oktober. De meeste werden gezien in de 1^e en 2^e decade van september, met als hoogste dagtotaal 22 ex op 4 september. Daarna weer een winterwaarneming, 31 december 1 ex in Waalburg.

Temmincks Strandloper *Calidris temminckii* (8) Uit het voorjaar kwamen de volgende waarnemingen: 5 mei 1 ex in Zandkes, 11 t/m 12 mei 3 in de Westerkolk en Waalburg en op 14 mei 1 >no bij de vuurtoren. Gedurende de najaarstrek werden slechts 3 vogels waargenomen: 30 juli t/m 1 augustus 1 ad in Minkewaal en Zandkes, 20 t/m 23 augustus 1 juv op laatstgenoemde plaatsen en van 25 september t/m 1 oktober 1 juv in het Pompevlak. De laatste is de 1^e oktoberwaarneming en tevens de laatste waarneming ooit.

Bonapartes Strandloper *Calidris fuscicollis* (3^e en 4^e geval). Van 30 augustus t/m 2 september verbleef een ad op Zeeburg en op de Schorren. Tot een ieders verbazing werd op 1 september nog een vogel gevonden, een ad in het Pompevlak. Dit ex werd voor het laatst op 11 september gezien.

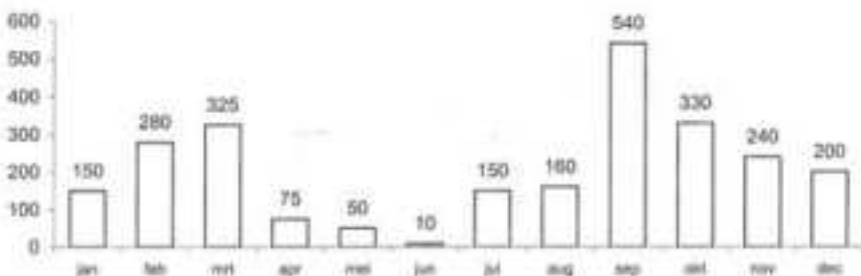
Gestreepte Strandloper *Calidris melanotos* (6e en 7e geval) Op 3 augustus werd een ad gezien in de Mokbaai en op 3 oktober bevond zich daar een juv.

Krombekstrandloper *Calidris femarinea* In het voorjaar doortrekkend van 21 april t/m 9 mei. Het hoogste dagtotaal bedroeg 12 ex op 6 mei, waarvan 10 in de Mokbaai en 2 in Waalenburg. Op 18 juni werd 1 ex waargenomen in het Minkewaal. Het ging hierbij kennelijk, evenals vorig jaar, om een overwinterende vogel. Gedurende de najaarstrek, waarbij regelmatig vogels werden gezien van 16 juli t/m 1 oktober, werden doorgaans beduidend grotere aantallen waargenomen. De piek van de ad vogels lag in de 3^e decade van juli, met op 23 juli 35 ex. De eerste juv werd gezien op 21 augustus en de meeste op 4 september, 19 ex in het Wagejot. Van 23 t/m 27 oktober verbleef nog een 1^e winter vogel in Zuid-Eierland.

Paarse Strandloper *Calidris montana* Deze winter verbleven er voor onze begrippen opmerkelijk veel. Zo werden regelmatig 5 vogels gezien in de omgeving van de NOOZ-haven en maximaal 7 bij de Eierlandse dam en de voortoren. Dat er in de 2^e helft van april sprake was van flinke doortrek bleek uit de 22 ex, op 18 april aanwezig bij 't Hontje. De laatste waarneming in het voorjaar was die van 1 ex in de Mokbaai op 6 mei. Een voor de najaarstrek vroeg gegeven was dat van 1 ad die van 19 augustus t/m 2 september in het Wagejot aanwezig was. Vanaf 11 september verschijnen weer vogels op de bekende plekken, zoals bij 't Hontje. Het hoogste dagtotaal bleef t/m het einde van het jaar beperkt tot 4 ex.

Bonte Strandloper *Calidris alpina* Jaarvogel. In de 2^e decade van mei bevond de doortrek zich op een hoogtepunt. Op de Schorren werden op 17 mei 7000 ex geteld. De laatste doortrekker bevond zich op 10 juni in de Westerkolk. Niet meer dan 15 vogels overwinterden, vnl op de Schorren en in het Wagejot. Aan het eind van de 1^e decade van juli waren weer trekbewegingen te zien. Aan het eind van die maand werd het totaal geschat op 750 vogels. Evenals vorig jaar was de eerste juv al op 19 juli in het Wagejot aanwezig. De hwt van 12 november leverde 3227 ex op, hetgeen overeenkomt met het max dat Dijkse (1996) voor deze maand noemt in de jaren 80, (ca 3000).

Kemphaan *Philomachus pugnax* Doortrek vond plaats t/m 13 mei, met op 26 mei en 8 t/m 11 juni alleen nog een enkel solitair ♂ in resp Waalenburg en de Westerkolk. Vanaf 14 juni vond weer toename plaats, t/m de 2^e decade van juli alleen van ♂. De grafiek geeft de hoogste dagtotaal per maand.

Bokje *Gymnocyttus minimus* Uit de eerste helft van het jaar kwamen vier gegevens:

- 18 januari 1 ex in het Duinpark
- 23 januari 1 op het Amfibisch Oefenkamp
- 24 maart 1 in de Bollekamer
- 6 april 1 in de Naal

In het najaar werden 10 ex gezien in de periode 30 september t/m 23 oktober. Daarna alleen nog op 28 december 1 ex in Midden-Eierland.

Watersnip *Gallinago gallinago* Als de winters niet te streng zijn kunnen nog behoorlijke aantallen op het eiland aanwezig zijn. Nu waren er op 1 januari op de Schorren 400 ex. Na maart werden nog maar hele kleine aantallen gezien. Het hoogste dagtotaal voor die maand bedroeg 15 op 9 april (hwt). Op 15 mei verbleven de laatste 5 doortrekkers in Celes. Een gewonde vogel bevond zich op 23 mei nog in Waalenburg.

Najaarstrek vond plaats vanaf 16 juli, maar aantallen van naar schatting enkele 1000-den werden pas in oktober aangetroffen. Daarna vond afname plaats en werden op de hwt van 12 november en 17 december resp 226 en 140 vogels geteld.

Houtsnip *Scolopax rusticola* Jaarvogel. Broedgegevens: 26-28 territoria (schatting 2000).

Het laatste gegeven dat duidde op voorjaartrek was: 1 ex in 't Hemtje op 9 april. De vogel die op 3 juni tegen een raam vloog in Den Burg moet een rondzwervende, lokale vogel geweest zijn. Bij het ex wat op 27 augustus in Oudeschild werd gevonden, is het niet uitgesloten dat het een hele vroege doortrekker geweest zou kunnen zijn. Vanaf 14 oktober werden regelmatig vogels aangetroffen buiten de broedgebieden, in de 2de en 3de decade van november soms enkele tientallen per dag.

Grutto *Limosa limosa* zup

IJslandse Grutto *L. l. islandica* Op de Schorren waren op 1 januari 10 ex aanwezig. Doortrek van deze ondersoort kwam vanaf de 2de decade van maart goed op gang. Het hoogste dagtotaal bedroeg 508 vogels op 19 maart. In de 2de decade van april waren er al veel weg, de laatste vertreef op 5 mei in de Mokbaai. Evenals vorig jaar verbleven vanaf 17 juli ad vogels in de Mokbaai, het hoogste aantal op 29 juli, 6 ex. Op 21 oktober waren er in laatstegenoemd gebied zelfs 29 aanwezig. Na 28 oktober werden geen waarnemingen meer gedaan.

Grutto *L. limosa* Broedgegevens: 290-300 territoria (schatting 2000).

In het voorjaar doortrekkend vanaf 19 februari, vestigingen vonden plaats tot in april. In juli vertrekken al veel vogels, zodat op 29 juli het totaal aantal vogels geschat werd op 150 ex, op 20 augustus (hwt) was dit aantal geslonken tot 19. Na augustus nog slechts de volgende gegevens: 17 september t/m 5 oktober 1 ad in het Noorden en mogelijk dezelfde vogel op 14 oktober op de Bol.

Rosse Grutto *Limosa lapponica* Jaarvogel. Vooral eind april en in mei vond sterke doortrek plaats, waarbij het hoogste aantal werd gezien op 17 mei, 7000 op de Schorren. Het aantal overwinterende vogels bedroeg 750 ex. Al in de 1de decade van juli nam het aantal toe, zodat op 28 juli al 8000 ex konden worden geteld.

Regenwulp *Numenius phaeopus* De vogel die al vanaf 5 november 1999 aan de oostkant van het eiland werd waargenomen, bevond zich op 5 januari nog bij Oost. Mogelijk dezelfde werd op 10 maart in Ottersaat gezien. Vanaf 25 maart werd doortrek geconstateerd, maar de hoogste aantallen werden pas in de 1de decade van mei gezien. Zo waargenomen op 2 en 3 mei 200 ex op de Hoge Berg, wat zeker voor het voorjaar een ongebruikelijk hoog aantal is. Uit juni kwam slechts één gegeven: 17 juni 1 ex -> over 't Hemtje. Vanaf begin juli werden weer meer vogels gezien. Het hoogste dagtotaal gedurende de najaarstrek werd gezien op 25 augustus, 280 op de Schorren. De laatste 2 ex werden op 30 september in Eiland gezien.

Wulp *Numenius arquata* Jaarvogel. Broedgegevens: 110-115 territoria (schatting 1999).

Onderstaand een vergelijking van max aantallen van enige maanden uit de jaren 80 (Dijkens 1996) en 2000.

	JANUARI	APRIL	JULI	NOVEMBER	DECEMBER
JAREN 80	11.000	3.121	8.000	8.334	5.650
2000	6.588	4.158	10.000	6.332	10.307

Uit deze aantallen is niet af te leiden dat het aantal op Texel overwinterende en overwinterende vogels is afgenomen.

Zwarte Ruitr *Tringa erythropus* Jaarvogel. Van januari t/m maart werden maximaal 4 ex gezien, vrij aan de oostkant van het eiland. Op 28 april werd het hoogste dagtotaal van 16 ex waargenomen. Vanaf 15 mei geen waarnemingen meer tot op 9 juni het eerste 'v' in de Slufter verscheen. Op 28 juni werd al een dagtotaal van 93 genoteerd en in juli en augustus waren de max resp 560 en 620 ex, beide op de Bol. Na half augustus was sprake van sterke afname, zodat op 20 augustus (hwt) nog slechts 1 ex werd gezien. De eerste juv werd op 4 augustus waargenomen. In de maanden september en oktober bedroeg het hoogste dagtotaal slechts 7 ex, in november en december waren ca 4 vogels aanwezig, vrij in de plasjes aan de oost- en zuidkant.

Bonapartes Strandloper Calidris fasciata, adult, Pompevlak, september 2000 (Jan van Halbeek)

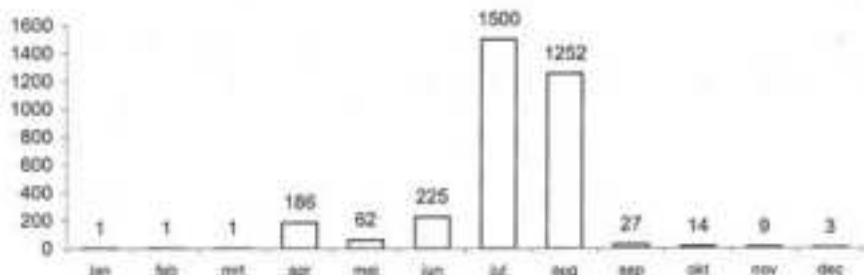
Morinelplevier Charadrius morinellus, 1e winter, Eierlandse duinen, september 2000 (Eric Menkveld)

Tureluur *Tringa totanus*: Jaarvogel. Broedgegevens: 320-330 territoria (schatting 2000). Het aantal broedparen was op het niveau van 1985, toen er tussen 315 en 356 territoria werden vastgesteld (Dijkse 1996). Het hoogste aantal gedurende de winter werd geteld op 23 januari (hwt), 792 ex. Doorgaans worden de hoogste aantallen in augustus bereikt, nu waren er op 29 juli zeker 8000 ex, het hoogste dagtotaal ooit. In september nam het aantal snel af en op 12 december (hwt) werden nog 1175 vogels geteld.

Poelruiter *Tringa stagnatilis* (12^e geval) Op 16 september was 1 ex aanwezig in de Slufter.

Groenpootruiter *Tringa nebularia*: Van 8 januari t/m 13 maart was 1 ex te vinden in de Mokbaai en de Petten. De voorjaartrek voltrok zich van 9 april t/m 21 mei, met de grootste aantallen in de laatste decade van eerstgenoemde maand. Een vogel, die kennelijk een poging ondernam om te overzomeren, was van 23 t/m 26 mei aanwezig in Waalenburg. Vanaf 5 juni kwamen meer vogels naar het eiland, op 28 juni waren er 225 op de Bol. Doortrek vond plaats t/m 12 november (hwt), 9 ex. Daarna werden nog slechts 1-3 vogels gemeld, hoofdzakelijk uit de Petten. De grafiek geeft een beeld van de hoogste aantallen per maand.

Witgat *Tringa ochropus*: Gedurende de hele maand januari was 1 ex te vinden in Waalenburg en bovendien bevond een vogel zich op 27 januari in de NIOZ-haven. Voorjaartrek vond plaats van 22 maart t/m 17 mei, met als hoogste dagtotaal 7 ex op 9 april (hwt). Van 4 t/m 8 juni was een waarschijnlijk overzomerend ex aanwezig in Waalenburg. Vanaf 15 juni was sprake van een duidelijke toename, pas in de laatste decade van juli en de 1^e en 2^e decade van augustus werden aantallen van meer dan 10 vogels gemeld, op 29 juli minimaal 50 ex en 15 augustus 16 in de Petten. In november en december kwamen geen dagtotaal van meer dan 3 ex voor.

Rosruiter *Tringa glareola*: Dit voorjaar werden beduidend meer vogels gezien dan gebruikelijk. De eerste was op 26 april aanwezig in het Grote Vlak, daarna doortrekkend t/m 13 mei. Verreweg de meeste werden gezien in de 1^e decade van mei, met als hoogste dagtotaal 29 ex op 5 mei. De vogel die zich op 8 juni in Waalenburg ophield zou al op vroege zuidwaartse trek kunnen duiden. Najaartrek vond zeker plaats vanaf 5 juli, waarbij regelmatig vogels werden gezien t/m 4 september. De hoogste dagtotaal waren 10 ex op 29 juli en 7 op 13 augustus. Daarna volgde nog 1 ex, op 3 t/m 5 oktober in Waalenburg. Heel bijzonder was de waarneming van een 1^e winter vogel in Waalenburg op 13 december! Dit is de 3^e decemberwaarneming in Nederland.

Oeverloper *Actitis hypoleucos*: Heel vroege waarnemingen waren: 3 april 1 ex in de Hoogezandskilt en 16 april 1 in de NIOZ-haven. Vanaf 23 april doortrekkend t/m 5 juni, met de meeste vogels in de 1^e decade van mei, zoals 32 ex op 5 mei en 80 op 8 mei. Najaartrek van 28 juni t/m 4 oktober. In deze periode werden de hoogste aantallen gezien in de 3^e decade van juli en de 1^e en 2^e decade van augustus. De hoogste dagtotaal waren 100 ex op 29 juli, 52 op 4 augustus en 39 op 20 augustus (hwt).

Steenloper *Arenaria interpres*: Jaarvogel. Op 23 januari (hwt) werden 120 vogels geteld, wat overeenkomt met het aantal dat in november 1999 (hwt) werd gezien. Dit was dus kennelijk de grootte van de winterpopulatie. In de 1^e en 2^e decade van mei vond sterke doortrek plaats, met enkele 100-den vogels erna, alleen al 122 in de Mokbaai op 6 mei en 150 erna over 't Houtje op de 11^e. Na het laatste ex op 6 juni op de Schorren duurde het tot 8 juli voor er weer vogels gezien werden. Aan het eind van deze maand werd het hoogste dagtotaal vastgesteld, 400 ex op 29 juli. In augustus en november bedroegen deze resp 266 en 230 ex.

Gauwe Franjepoot *Phalaropus lobatus* (3-5) Op 8 juni bevond een ♀ zich in de Westerkolk. Op 9 juni werd een ♀ gezien in het Wagejot. Het is niet uitgesloten dat beide waarnemingen betrekking hebben op dezelfde vogel die zich van 11 t/m 20 juni ophield in Zandkes, waar zij een juv. Sontbekplevier furieus tegen de eigen ouders verdedigde. Slechts 2 waarnemingen gedurende de najaarstrek: op 4 augustus 1 juv. in de Slufter en op 10 september 1 juv. op de Waddenzee thv de Oostkaap.

Rosse Franjepoot *Phalaropus fulicarius* (1) De enige waarneming is die van een 1^e winter in de Petten op 19 oktober.

Middelste Jager *Stercorarius pomarinus* (10) Er werden twee vondsten gedaan: 5 januari 1 juv. dood op het Noordzeestrand tussen de Koog en de Muy en 13 januari 1 juv. dood op de Waddendijk tussen Oudeschild en 't Horntje. Een donkere fase juv. bevond zich op 13 en 14 februari in de monding van de Slufter. Uit de laatste vier maanden van het jaar kwamen de volgende meldingen: 30 september 1 ex, 1 oktober 1, 7 oktober 1, 24 oktober 2 en 26 oktober 1, alle »zw over de Noordzee. Daarna nog op 16 december 1 donkere fase juv. bij het Bolwerk.

Kleine Jager *Stercorarius parasiticus* Uit het voorjaar werden twee gegevens bekend: 16 april 2 ex over de Noordzee bij paal 17 en 8 mei 1 »zw over de Noordzee bij paal 10. Najaarstrek vond plaats van 16 augustus t/m 27 oktober, waarbij het hoogste dagtotaal werd vastgesteld op 6 oktober, 50 ex »zw over de Noordzee bij de Koog. De laatste waarneming was die van een lichte fase ad, die van 3 t/m 10 november in de omgeving van 't Horntje verbleef.

Kleinste Jager *Stercorarius longicaudus* (2) Op 4 september vloog een juv. rond op de noordkop en op 6 oktober werd een juv. »zw over de Noordzee bij de Koog gezien.

Grote Jager *Stercorarius skua* In de 1^e helft van het jaar worden doorgaans maar heel weinig waarnemingen van deze soort gedaan. Nu werd op 20 februari 1 ex dood aangetroffen op het Noordzeestrand bij het Westerslag. Tussen 15 augustus en 4 november werden 18 vogels gemeld, waarvan 13 uit oktober. Daarna volgde een opmerkelijk groot aantal waarnemingen uit december:

- 3 december 1 ex »zw over de Noordzee bij het Westerslag
- 16 december 1 bij het Jan Ayeslag
- 17 december 1 op het wad ten noorden van de Schorren
- 19 december 1 op het Noordzeestrand bij het Noorderslag, later »zw
- 29 december 1 »zw over de Noordzee bij het Westerslag

Zwartkopmeeuw *Larus melanocephalus* Broedgegevens: 2 territoria (2000). Helaas gingen beide nesten door extreem hoog water verloren.

De soort neemt bij ons kennelijk ook toe, aangezien er dit jaar alleen al tussen 12 maart en 31 mei minimaal 60 ex gezien werden. Heel bijzonder was de waarneming van 33 ex »zo over de Hols op 8 mei. In juni verbleven twee 1^e zomer vogels op de Schorren en de noordkop, in juli waren op laatstgenoemde plaats 2 ad aanwezig. Daarna nog de volgende waarnemingen: 17 september 1 ad op de Bol, 30 september een 1^e winter in het Wagejot, 5 oktober een 1^e winter op het wad bij De Cocksdorp en 1 ad bij de Waal; 23 december 1 ad achter de veerboot in het Marsdiep (de 2^e decemberwaarneming oolt).

Dwergmeeuw *Larus minutus* Uit de maanden januari, maart, juni en september werden geen gegevens bekend, uit februari, juli en augustus resp. 2, 1 en 2 ex. De hoogste dagtotalen waren in april (17), oktober (29), november (17) en december (53). Wat meer systematische tellingen in het Marsdiep zouden ongetwijfeld hogere aantallen opleveren. Om de waarneming van 200 ex op de Waddenzee ten oosten van Texel op 12 april maakt het waarschijnlijk dat met name in het voorjaar daar veel vogels passeren.

Vorkstaartmeeuw *Larus sabini* (2) Zeer waarschijnlijk dezelfde 2 juv. vlogen op 6 oktober »zw over de Noordzee bij de Eerlandse dam en bij de Koog.

Kokmeeuw *Larus ridibundus* Jaarvogel. Broedgegevens: 1248 territoria (2000). In 1992 waren dit er nog 8614, een achteruitgang met maar liefst 86%!

Tijdens de hwt op 23 januari werden 982 ex geteld. Bij dergelijke tellingen in die maand in de jaren 1974

t/m 1989 werden gemiddeld 1200 (uitersten 459 en 3030) vogels gezien. Op 9 april werden 6987 ex gezien, waarvan het merendeel niet-broedvogels moesten zijn geweest. Later in die maand en in mei werden vooral veel onvolwassen vogels gezien, ook >no over de Noordzee. In augustus was er kennelijk al veel sarkomst geweest, daar de hwt van 20 augustus 15.390 ex opleverde. Ook in november vond nog sterke doortrek plaats, oa 1000-den in wiefanden ten noorden van Den Hoorn op de 19^e. Op 17 december (hwt) was dit aantal geslonken tot 1476 ex.

Stormmeeuw *Larus cornu* Jaarvogel. Broedgegevens: 1428 territoria (1699). In 1986 bedroeg het aantal broedparen 1431, zodat de broedpopulatie stabiel genoemd mag worden. Het aantal van 5018 op 23 januari (hwt) geeft de grootte van de winterpopulatie weer. Ook bij deze soort vond nog doortrek van onvolwassen vogels plaats in mei. Aangezien op 3 november alleen al 5000 ex in de Westen en de Hemmer werden geteld, moet aangenomen worden dat er toen veel meer op het eiland waren dan de 4612, die op 17 december (hwt) konden worden getoeteld.

Zilvermeeuw *Larus argentatus* Jaarvogel. Broedgegevens: 7000-8000 territoria (schatting 2000). In maart en april vond nog sterke doortrek plaats, met op sommige dagen 100-den >no bij de vuurtoren. Ook in mei bevonden zich nog Zilvermeeuwen tussen de >no trekkende grote groepen van de volgende soort. In oktober moeten er heel veel aanwezig geweest zijn. Zo bevonden zich op 5 oktober zeker 8000 ex in één groep op een akker in Zuid-Eierland.

Kleine Mantelmeeuw *Larus grœlîr* Jaarvogel. Broedgegevens: 11000-12000 territoria (schatting 2000). Op 23 januari (hwt) waren 8 vogels aanwezig. Dit was het aantal dat hier heeft overwinterd, aangezien ook in december 1999 ongeveer dit aantal werd gezien. Op 4 februari zaten er 63 en op 19 februari 250 in de Mokbaai. Doortrek vond plaats tot ver in mei, mogelijk tot begin juni. In mei konden op gunstige dagen 1000-den vogels >no bij de vuurtoren worden waargenomen. Op 11 november (hwt) waren er nog altijd 147 ex, op 17 december 27, beduidend meer dan gewoonlijk voor de tijd van het jaar.

Geelpootmeeuw *Larus m. michahellis* (3) De enige voorjaarswaarneming was die van 1 ad bij 't Horrtje op 30 maart. Daarna volgde de volgende waarnemingen:
15 september een 1^e winter in de vijver aan de Elmart, Den Burg
1 t/m 4 oktober een 1^e winter in het Pompevlak
5 oktober 1 ad op het Noordzeestrand bij het Westerslag
23 oktober 1 ad op het Noordzeestrand bij paal 18
17 november een 2^e winter achter de veerboot in het Marsdiep
18 november een 3^e winter op het strand in het Eierlandse Gat
24 november een 1^e winter in de TESO-haven
17 december 1 ad op strand bij de vuurtoren

Pontische Meeuw *Larus c. cochinnus* (4) Op 1 januari verbleef 1 ad in het Wagejet, 11 januari een 1^e winter in Zuid-Eierland, 23 oktober een 1^e winter in de haven van Oudeschild en op 18 november een 3^e winter op het strand in het Eierlandse Gat.

Kleine Burgemeester *Larus glaucoides* (9^e geval) Een 1^e zomer vogel hield zich van 21 maart t/m 3 mei op in een gebied vanaf de Hoge Berg tot aan de Waal.

Grote Burgemeester *Larus hyperboreus* (4) Er waren slechts waarnemingen uit de periode januari t/m mei:
11 januari t/m 20 februari een 2^e kj bij Eemhare
11 februari een 2^e kj op het Noordzeestrand bij de vuurtoren
5 april 1 op het wad van De Cockdorp
7 mei 1 >no in het Eierlandse Gat

Grote Mantelmeeuw *Larus marinus* Jaarvogel. Op 23 januari (hwt) werden 857 ex geteld. De meeste hier overwinterende vogels waren kennelijk op 9 april (hwt) al weg, daar toen slechts 99 vogels gevonden konden worden. Op 20 augustus leverde de hwt maar 8 ex op, terwijl er op de Noorderhaaks op 21 augustus al 552 vogels aanwezig waren. In september nam het aantal ook bij ons toe, en op 12 november (hwt) op 2393 ex, het hoogste aantal dit jaar uit te komen. Op 17 december (hwt) waren nog maar 393 vogels aanwezig.

Grauwe Fitis *Phylloscopus trochiloides*, 1e winter,
Robbenjager, september 2000 (Eric Menkveld)

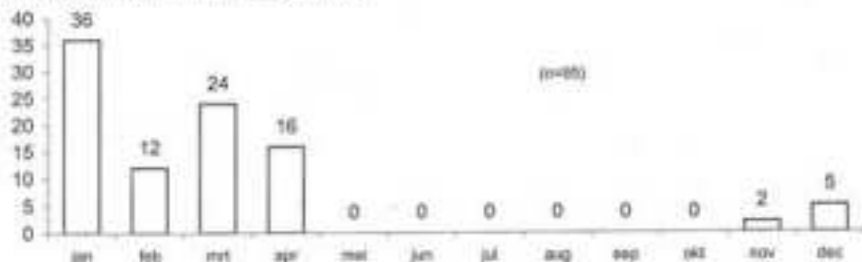

Bladkoning *Phylloscopus bonapartei*, 1e winter,
Wassenaar, september 2000 (Eric Menkveld)

Boordgrasmus *Sylvia cantilans*, V. de Tuintjes, april 2000 (Edwin de Weerd)

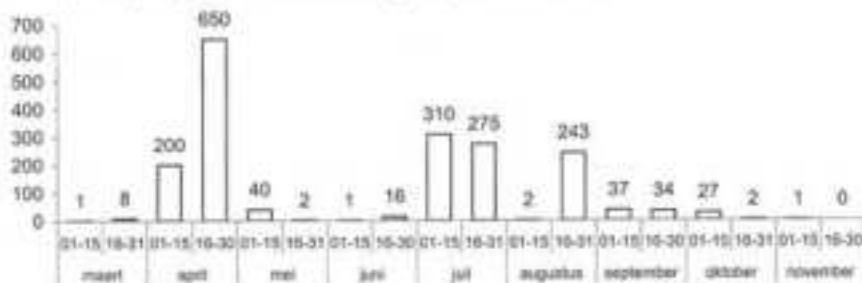

Drifteenmeeuw *Larus tridactylus*: Van januari t/m 7 april werden slechts 14 vogels waargenomen. Uit de grafiek die het aantal vondsten per maand weergeeft, blijkt dat in die periode er aanzienlijk meer gevonden zijn. Uit de maand mei t/m augustus kwamen geen meldingen. Vanaf 7 september t/m december werd de soort regelmatig waargenomen. Op 24 oktober werden 500 ex »zw« over de Noordzee bij de Krim gezien, meer dan op de overige waarnemingsdagen samen.

Reuzenster *Sterna caspia* (11^e geval): Op 1 september bevond zich 1 ad bij 't Horntje.

Grote Stern *Sterna javadvicensis*: Evenals vorig jaar werd de eerste gezien op 15 maart, »no« bij 't Horntje. De laatste waarnemingen waren: 3 november 1 in de NIOZ-haven en mogelijk dezelfde vogel op 14 november bij 't Horntje. De grafiek geeft een beeld van de hoogste dagtotaal per maand.

Visdief *Sterna hirundo*: Broedgegevens: 143 territoria (2000). In het voorjaar doortrekkend van 3 april tot in mei. In de 1^e decade vond nog sterke trek over de Noordzee plaats, na 300 ex »no« op 7 mei en 100 in een half uur »no« op 8 mei. Eind juli was sprake van een duidelijke toename. Een groot deel van de 600 'noordse/dieven', aanwezig op het wad bij De Cocksdorp, zal ongetwijfeld tot deze soort behoord hebben. Van de 700, die zich daar op 24 augustus ophielden is dat zeker. T/m 6 oktober werden nog regelmatig vogels gezien, met op die datum nog 17 »w« in het Eierlandse Gat. Nadien alleen nog op 13 oktober 1 ex »w« op laatsgenoemde plaats en op 29 oktober 1 »zw« over de Noordzee bij het Westerslag.

Noordse Stern *Sterna paradisica*: Broedgegevens: 45 territoria (2000). De eerste 2 ex werden op 18 april in de haven van 't Horntje gezien. Voorjaars trek tot in mei, waarbij de meeste werden gezien in de 1^e decade van mei. Najaars trek werd vastgesteld van eind juli t/m 7 augustus. Na deze datum werden slechts nog op 5 oktober 2 ex gezien op het wad van De Cocksdorp.

Dwergster *Sterna albifrons*: Broedgegevens: 92-124, waarschijnlijk 108-110 territoria (2000). Door het plotseling verlaten van het broedgebied en hervestiging elders is het precieze aantal broedgevallen soms moeilijk vast te stellen.

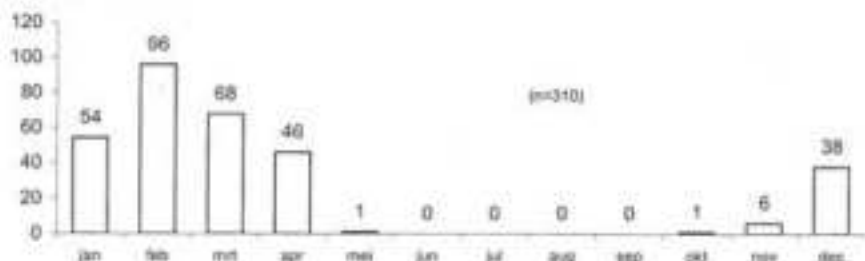
De eerste waarneming betrof die van 1 ex in Ottersaat op 8 april. Daarna doortrekkend t/m half mei, met een piek op 7 en 8 mei. Zo trokken op 7 mei 100 ex in een half uur »no« langs de Eierlandse dam. Najaars trek vond plaats van eind juli t/m 2 september. Een late juv vogel bevond zich op 29 en 30 september op het wad van De Cocksdorp.

Zwarte Stern *Chelidonias niger* Er werden weer heel weinig waarnemingen bekend. Uit de periode 5 t/m 17 mei kwamen vier gegevens met in totaal 11 ex. Daarna nog slechts de volgende meldingen:

- 24 juli 1 juv in het Wagejot
- 26 juli 7 op het NIOZ-strandje
- 7 augustus 6 in het Marsdiep
- 21 augustus 1 bij 't Horntje
- 4 oktober 1 >zw over de Noordzee bij het Westerslag

Witvleugelster *Chelidonias leucopterus* (5^e geval) Een naar het winterkleed ruiende ad vloog op 17 augustus >zw over de Schorren.

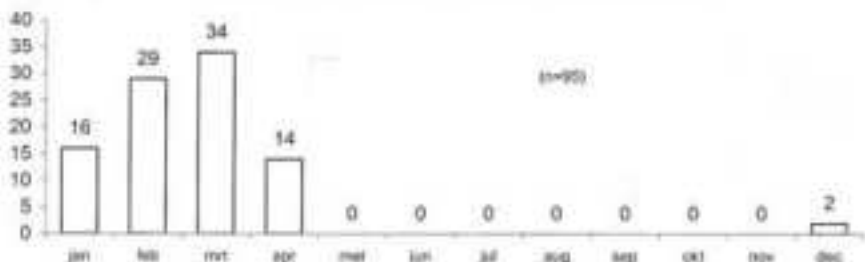
Zeekoet *Uria aegle* Op 18 maart werd de laatste, levende vogel in het voorjaar gezien. In het najaar was er weer een waarneming op 30 september op de Noordzee, bij het Westerslag. In de 2^e helft van oktober vlogen veel 'alk/zeekoeten' over de Noordzee, zoals bv op 24 oktober 500 ex >zw bij de Krim. Verreweg het grootste deel zal tot deze soort behoord hebben. De grafiek van het aantal vondsten geeft een beter inzicht in het aantalverloop.

Alk *Alca torda* Er werden slechts drie waarnemingen bekend van (over de Noordzee) vliegende vogels:

- 3 oktober 1 ex>zw bij het Westerslag
- 5 oktober 1 >zw bij de Koog
- 5 november 2 langsvliegend bij het Jan Ayeslag

De grafiek geeft meer inzicht in het aantalverloop aan de hand van het aantal vondsten.

Zwarte Zeekoet *Cephus grylle* (13^e geval) Op 24 oktober werd een gewonde 1° winter vogel in de haven van 't Horntje gevonden. De vogel werd naar Ecomare gebracht, waar hij helaas overleed.

Kleine Alk *Alle alle* (2) Er waren slechts twee meldingen: op 9 januari werd 1 ex dood gevonden op het Noordzeestrand tussen het Hoornder- en Westerslag en op 24 oktober verbleef 1 ex op de Noordzee thv de Krim.

Papegaaidukker *Fregata aetidea* (7) In januari en februari werden 3 vogels dood gevonden, waarvan zeker twee 2^e k^j ex. Daarna volgde nog een vliert waarneming in het najaar, alle op of over de Noordzee:

- 4 september 1 ex bij de Koog
- 3 oktober 1 »w bij het Westerslag
- 5 oktober 1 »w bij de Koog
- 24 oktober 1 »w bij paal 18

Nog niet eerder werden zoveel waarnemingen in een jaar gemeld.

Holenduijf *Columba oenas* Jaarvogel. Broedgegevens: 45-50 territoria (schatting 2000).

Dijkse (1996) vermeldt de soort als doortrekkend tot in april. Echter, ook in mei passeerden nog vogels, zoals op 13 mei 41 ex in 5 groepjes »no bij de vuurtoren. Op 15 mei werden daar de laatste 2 »no gezien. In de 2^e helft van september nam het aantal weer toe, zodat op 5 oktober 145 ex geteld konden worden. In december werden veel vogels in Eiland gezien, na 750 ex op 16 december. In deze maand waren er naar schatting 1000-1200 aanwezig. Dat is beduidend meer dan de hooguit enkele 100-den die hier doorgaans 's winters verblijven.

Houtduif *Columba palumbus* Jaarvogel. Broedgegevens: 1000-1300 territoria (schatting 2000).

Ook deze soort trekt nog tot in mei door. Op 13 mei vloegen nog 105 ex in 7 groepjes »no bij de vuurtoren. Daar werden op 15 mei de laatste 2 »no waargenomen.

Turkse Tortel *Streptopelia decaocto* Jaarvogel. Broedgegevens: 250-300 territoria.

Er werden drie gegevens van doortrekkende vogels in het voorjaar bekend:

- 3 april 1 ex »no bij de vuurtoren
- 7 mei 4 »no over de zeeoep bij het Kogenstrand
- 13 mei 9 »no bij de vuurtoren

Zomertortel *Streptopelia turtur* Broedgegevens: 100-115 territoria (schatting 2000).

De waarneming van een ex op de Hoge Berg op 17 april mag vroeg genoemd worden. Doortrekkend t/m 30 mei, met op 21 mei nog 14 »no bij de Tuintjes. Vanaf juli werd trek waargenomen, met de laatste op 6 oktober in het Noorden.

Koekoek *Cuculus canorus* Broedgegevens: 35-50 territoria.

In de Geul zong op 27 april de eerste. Op 13 en 14 mei vond nog doortrek plaats, resp 8 en 1 ex »no over de Robbenjager. Koekoeken verdwijnen gedurende de zomer altijd heel 'stiekem'. Na juni werden slechts drie gegevens ontvangen: 6 augustus 1 ex »zw over de Boi, 12 augustus 1 in de Bollekamer en op 22 en 23 augustus werd een juv door Graspiepers gevoerd in de Tuintjes.

Kerkuif *Tyto alba* (3) Eind januari en begin februari verbleef 1 ex in een schuur bij de Westerkolk. In februari werd 1 ex dood gevonden in een schuur bij de Zeshonderd. Helaas werd nog een vogel dood gevonden in de al eerder genoemde schuur bij de Westerkolk, mogelijk betrof het hetzelfde ex.

Ransuil *Asio otus* Jaarvogel. Broedgegevens: 6 territoria (2000). Voor de Havik zijn de luid roepende jonge Ransuilen een makkelijke prooi. Dit verklaart het feit dat er in de Staatsbossen nog maar 2 territoria vastgesteld konden worden. Buiten het bos werden slechts 4 territoria bekend, maar waarschijnlijk zijn er een aantal nesten niet gevonden.

Uit de waargenomen aantallen is niet af te leiden of hier deze winter vogels van elders verbleven. Ook werden geen gegevens die duiden op trek gemeld.

Velduil *Asio flammeus* Jaarvogel. Broedgegevens: 7 territoria (2000). Voorjaartrek, met slechts enkele ex, werd vastgesteld in de periode 12 maart t/m 27 april. Op laatstgenoemde datum verbleef een vogel de gehele dag op een graanakker in Zuid-Eierland. Andere data omtrent trekbewegingen werden niet ontvangen. De waarnemingen in de late herfst en winter kunnen alle betrekking hebben gehad op lokale vogels.

Gierzwaluw *Apus apus* Broedgegevens: 18 territoria (2000). De eerste waarneming werd gedaan op 20 april, 1 ex boven De Cocksdorp. Doortrekkend t/m 13 mei, 2 »no bij de vuurtoren. Werd in juli nog een max aantal van 30 ex gemeld. In augustus en september bedroeg het hoogste dagtotaal resp 5 en 7! Er werden dit jaar

Turkestaanse Klauwier *Lanius phoeniceus*, adult ♂, de Tuintjes, oktober 2000 (Nené Pop)

Roodkopklauwier *Lanius senator*, 1e winter,
de Nederlanden, oktober 2000 (Eric Menkveld)

Roodkopklauwier *Lanius senator*, 1e zomer ♀,
Wassenaar, mei 2000 (Eric Menkveld)

opmerkelijk veel oktoberwaarnemingen gedaan:

2 oktober 2 ex »zw bij de vuurtoren

4 oktober 1 bij Dorpszicht

5 oktober 2 »zw over de Tuintjes, 1 »zw over Oost en 1 »zw over de Robbenjager

11 oktober 1 bij Zeeburg

De laatste waarneming op het eiland ooit werd gedaan op 16 november (was 10 november), toen 1 ex »zw in het Noorden werd gezien en enige tijd later boven Den Hoon.

IJsvogel *Alcedo otchir*. Uit het voorjaar werd geen enkel gegeven bekend. Vanaf 30 juli, 1 ex bij de Redoute, werd de soort opvallend vaak gemeld. In de periode 23 september t/m oktober ging het daarbij om 4-5, daarna om 2-3 vogels.

Bijeneter *Megascops asio*. (1) Op 6 mei 1 ex »w bij het Westerslag.

Hop *Upupa epops*. (4) Er was dit jaar slechts één waarneming: 21 augustus 1 ex op de Schorren.

Draaihals *Jynx torquilla*. (9) Al op 8 april werd de eerste gezien in de Tuintjes. Op 14 april 1 ex, eveneens in de Tuintjes, 29 april 1 in 't Horntje, 3 mei 1 in het Krimbos en op 5 mei 1 in het Grote Vlak. Uit het najaar slechts vier gegevens:

2 t/m 4 september 1 ex in De Koog

5 september 1 vangst in de Korverskool

16 september 1 in Oost en 1 in de Tuintjes.

Groene Specht *Picus viridis* (15^e geval). Een ♂ zwierf van 7 t/m 16 april over het eiland. Zo werd de vogel gezien en gehoord in de Waal, op de Krim, in de Ruigo Hoek en in Den Burg.

Grote Bonte Specht *Dendrocoptes major* sp

Grote Bonte Specht *Dendrocoptes m. pinetorum*. Jaarvogel. Broedgegevens: 31-33 territoria (2000). In 1985 bedroeg het aantal broedparen 21. Vergelijken met de huidige stand betekent dit een toename van minimaal 48 en maximaal 57%.

Noordse Grote Bonte Specht *D. m. major*

De vogel die op 7 oktober vanuit zee bij de vuurtoren de Eierlandse duinen invloog, zal zeer waarschijnlijk tot deze ondersoort behoord hebben.

Boomleeuwerik *Lullula orbis*. Broedgegevens: 1 territorium (2000). De eufonie ontstaan na de 6 territoria van vorig jaar, lijkt voorbarig geweest te zijn.

Op 1 januari werd een groep van 22 ex bij Loodmansduin gemeld. Slechts tweemaal eerder werd in de wintermaanden een dergelijk grote groep gezien: 28 december 1977 (25) en 7 december 1986 (19). In het voorjaar doortrekkend t/m 5 mei, 1 »w bij de vuurtoren. In het najaar werden passerende vogels gezien van 30 september t/m 17 november, met 3 ex als hoogste dagtotaal.

Veldleeuwerik *Alauda arvensis*. Jaarvogel. Broedgegevens: 350-450 territoria (schatting 2000).

In mei werden de laatste doortrekkers gezien: 5 mei geregeld »w over de Westerduinen en 7 mei 3 ex over de zeereep »w bij het Kogerstrand. In het najaar werden de meeste in oktober en november gezien, mogelijk enkele 1000-den »zw over de noordkop op 13 oktober en 16 november.

Strandleeuwerik *Emmophila alpestris*. Buiten de max 30 ex die van januari t/m 28 februari in de Slufter verbleven, werden uit die periode slechts een tweetal gegevens buiten dit gebied bekend:

8 januari 1 ex »zw bij Eierlandse dam

13 februari 1 in het Grote Vlak

Daarna volgde nog slechts een waarneming op 21 april, 15 op de Schorren. In het najaar vanaf 14 oktober maximaal 40 in de Slufter. Verder alleen nog op 21 oktober 1 ex »zw over de Noordzee bij het Jan Ayeslag en 31 december 9 op het NIOZ-strandje.

Overzwaluw *Riparia riparia* Broedgegevens: 4 territoria (2000).

Pas op 17 april werden de eerste 2 ex gezien bij de Robbenjager, waarna doortrek werd vastgesteld t/m 16 mei. Op 22 april waren al 300 vogels bijeen boven de Geulplas. Op 30 april waren daar zelfs 450 aanwezig, het hoogste aantal ooit. Een enigszins vergelijkbaar aantal werd slechts eenmaal eerder waargenomen, op 6 mei 1970 250-300 in de Geul. Na mei werden slechts, afgezien van de broedvogels, de volgende waarnemingen bekend: 6 juli 2 ex in 't Hartje en 23 september 1 bij het Jan Aeyslag.

Boerenzwaluw *Hirundo rustica* Broedgegevens: 300-400 territoria (schatting 2000). De eerste was op 24 maart boven de Geul te zien. Pas vanaf 28 april vond sterke doortrek plaats, waardoor op 3 mei alleen al boven de Geul 900 ex aanwezig waren. Zeker tot in de 2^e decade van laatstgenoemde maand vlogen nog vele 100-den vogels >no. Zelfs op 30 mei passeerden nog tientallen bij de vuurtoren. Vanaf eind juli vond najaarstrek plaats, op 31 juli 5 ex >zw bij de Tuintjes. Het hoogste dagtotaal bedroeg 250 ex, op 10 september in de Westerdunen. Op 4 november werd de laatste gezien bij Zeeburg.

Huiszwaluw *Delichon urbica* Broedgegevens: 75-80 territoria (schatting 2000). Op 9 april werden de eerste 3 vogels in Den Hoorn gemeld, waarna de volgende waarneming pas weer op 22 april plaatsvond. De voorjaartrek ging hij tot in mei door, op 11 en 13 mei resp 71 en 16 ex in 1 uur >no bij de vuurtoren. Het hoogste dagtotaal gedurende de najaartrek was 30 ex, op 1 september in het Pompevlak en 4 september bij Ottersaat. Doorgaans worden nog enkele vogels in de 3^e decade van oktober gezien, soms nog in november. Nu vond de laatste waarneming op 12 oktober plaats, 1 ex op Dorpzicht.

Grote Pieper *Arcthus richardi* (11) Op 13 maart vloog 1 ex op bij het Oostelijk Horeneetje >de Hors. Voorjaarswaarnemingen uit het verleden komen alle uit de periode 16 april t/m 7 mei, zodat deze vroeg genoemd mag worden. Er kwam dit jaar nog een melding uit het voorjaar: 22 en 23 april 1 ex in de Westerdunen. In het najaar werden 11 vogels gezien tussen 18 september en 23 oktober.

Duinpieper *Arcthus cinereus* (5) Op 10 september vloog 1 ex >zw bij de vuurtoren, 16 september 1 in de Tuintjes, 18 september 1 >zw in de Kreeftepolder en op 25 september 1 >zw over de Tuintjes.

Boompieper *Arcthus trivialis* Broedgegevens: 10 territoria (2000).

In het voorjaar doortrekkend van 19 april t/m 22 mei. Op 28 juli werd 1 ex gezien in de Raige Hoek, wat een vroege doorbrekker geweest kan zijn. Trek vond zeker plaats van 24 augustus t/m 7 oktober.

Graspieper *Arcthus pratensis* Jaarvogel. Broedgegevens: 600-700 territoria (schatting 2000).

Op 13 mei vlogen nog 25 ex in 1 uur >no bij de vuurtoren. Najaarstrek werd vastgesteld van begin augustus tot in de 2^e decade van november.

Roodkeelpieper *Arcthus cervinus* (7) Op 17 en 18 april was een ♂ aanwezig in Minkwaal en Zandkes. Niet eerder werd deze soort zo vroeg aangetroffen. Nadien volgde in het voorjaar nog een waarneming van 1 ex bij de vuurtoren op 13 mei. Uit het najaar kwamen de volgende gegevens:

- 23 september 1 ex >zw in de Tuintjes
- 24 september 1 overvliegend >zw bij de haven van Oudeschild
- 25 september 1 >zw bij Jan Aeyslag
- 30 september 1 >zw in Wassenaar
- 1 oktober 1 >zw in de Robbenjager

Overpieper *Arcthus petreus littoralis* In het voorjaar werd de laatste op 21 maart bij het gemaal van Dijkmanhuizen gezien. Op 16 september werden weer vogels gezien, 6 ex bij de vuurtoren. In oktober vond veel trek plaats en waren er ook veel op natte akkers in Eierland te vinden. Dat er veel aangekomen waren, bleek uit het feit dat op 13 november 258 ex op de Schonen konden worden geteld. Het totale aantal moet die maand tussen de 300-350 hebben gelegen. Op 13 december werden op laatstgenoemde plaats nog 150 ex waargenomen.

Waterpieper *Arcthus zivioletta* (2) Deze soort is bij ons altijd al schaars, nu waren er slechts twee waarnemingen: 21 maart 1 ex bij de Horeneetjes en 30 september 1 in de Kreeftepolder.

Engelse Kwikstaart *Motacilla fluvialis* De eerste 2 ♂, bevonden zich op 17 april in Minkewaal en Zandkes. De eerste ♂ werden op 24 april gemeld. De eerste piek vond plaats op 21 april, 15 in de Tuintjes. De tweede piek werd vastgesteld op 13 mei, 39 vogels, waarvan 30 op de Robbenjager. De laatste voorjaarsstrekkers werden op 29 mei waargenomen, 1 ex in resp Waalenburg en Ottersaat. Uit het najaar werd slechts één waarneming bekend: 8 september, 1 ex in Zandkes.

Gele Kwikstaart *Motacilla flava* Broedgegevens: 250-300 territoria (schatting 2000).

Een zeer vroege vogel vloog op 12 maart wno over Oost. Pas weer op 6 april werd de volgende waarneming gedaan, 1 ex in Waalenburg. Doortrek vond plaats t/m 14 mei, met de grootste aantallen in de periode 17 april, toen ook de eerste ♀ werden gezien, t/m 7 mei. De najaars trek vond plaats van 27 juli t/m 7 oktober, met de grootste aantallen van de 2^e week van augustus t/m de 1^e week van september. Op 22 oktober werd nog een late vogel in Zandkes waargenomen.

Noordse Kwikstaart *Motacilla thunbergi* De 2 ♂ die op 23 april in 't Hamtje werden gezien, waren de eerste. Doortrekkend t/m 18 mei, met het voor Texel hoge max aantal van 85 ex op 13 mei, waarvan 70 ex in de Robbenjager.

Grote Gele Kwikstaart *Motacilla cinerea* (19) Doorgaans worden in het voorjaar slechts enkele waarnemingen gedaan, nu werden tussen 21 maart en 14 mei 8 ex gemeld. Najaarsgegevens, met in totaal 11 vogels, werden bekend uit de periode 10 september t/m 7 oktober.

Witte Kwikstaart *Motacilla alba* Broedgegevens: 150-175 territoria (schatting 2000). De eerste werd al op 6 februari in Zandkes gezien. Doortrekkend t/m april, mogelijk tot in mei, met de meeste in de periode van de 2^e decade van maart t/m de 2^e decade van april. Op 13 augustus werden 86 ex geteld, waarschijnlijk zich verzamelende lokale vogels. Er zijn jaren dat de soort niet in november wordt gemeld. Nu waren er vijf waarnemingen in deze maand en bovendien nog zes in december:

- 5 december 1 ex in de Hemmer en 1 in de NIOZ-haven
- 8 december 2 in de NIOZ-haven
- 14 december 1 bij Ecomare
- 31 december 1 langs de Rozendijk en 1 in Waalenburg

Eender werden uit december slechts drie waarnemingen bekend, te weten in 1967, 1990 en 1997.

Rouwkwikstaart *Motacilla yvelin* Broedgegevens: dit jaar werden geen broedgevallen bekend. De waarnemingen van een ♂ op 19 juni in Zandkes en in juli en begin augustus in het Wagejet doen echter vermoeden dat er toch sprake is geweest van 1 of 2 territoria, hoogstwaarschijnlijk van gemengde (x Witte Kwikstaart) broedparen.

Zoals vaak het geval is werd de eerste vogel gezien in de laatste decade van februari, nm de 27^e. Het hoogste dagtotaal bedroeg 40 ex, vastgesteld op 17 maart, tijdens een simultaantelling op de slaapplekken. De laatste waarneming was die van een ♀, dat zich van 16 t/m 23 mei ophield bij de Westerhoek.

Pestvogel *Bonobyctes garrulus*. De 2 ex op 2 december in de Muy en de vogel op 17 december bij Ecomare, bleken de voorbodes te zijn van een grote invasie. Vanaf de 24^e werden grote(re) aantallen verspreid over het eiland waargenomen, met als hoogste dagtotaal 130 ex op 30 en 31 december, waaronder een groep van 60 in Den Burg, waarin slechts 2 ad vogels. Slechts eenmaal eerder werd een dergelijk aantal waargenomen, 100 ex in oktober en november 1965.

Winterkoning *Troglodytes troglodytes* Jaarvogel. Broedgegevens: 1150-1350 territoria (schatting 2000).

Heggenmus *Prunella modularis* Jaarvogel. Broedgegevens: 400-450 territoria (schatting 2000). Vanaf 21 augustus tot ver in oktober werden doortrekkende vogels waargenomen.

Roodborst *Erithacus rubecula* Jaarvogel. Broedgegevens: 300-350 territoria (schatting 2000).

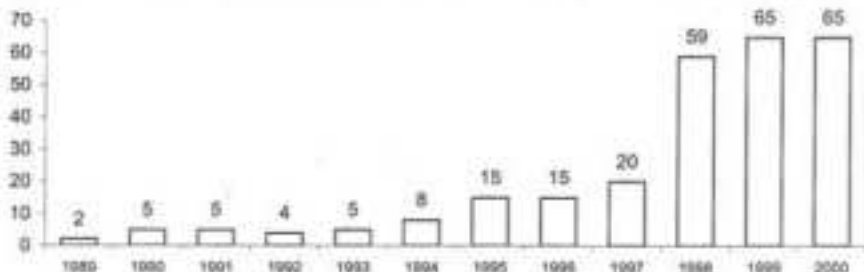
In het voorjaar vond sterke trek plaats in de 2^e en 3^e decade van april. Zo werden op 6 april alleen al op de noordkop 100 ex geteld. In het najaar kwamen meldingen van 'veel' vogels uit de laatste decade van september t/m de 2^e decade van oktober.

Nachtegaal *Luscinia megarhynchos* Broedgegevens: 80-100 territoria (schatting 2000).

De eerste op 10 april, zingend in het Duingak. De waarneming van een zingende vogel in de Tuintjes op 19 april wees op voorjaars trek. De vogel die daar op 28 augustus werd gezien, was de eerste die op najaars trek durfde.

Klauwborst *Luscinia svecica cyaneacea* Broedgegevens: 55-65 territoria (schatting 2000).

Van deze soort worden doorgaans weinig trekgegevens bekend. De zang die op 20 maart in de Geul werd gehoord, betrof zeer waarschijnlijk een broedvogel. Daarentegen had de op 31 maart in de NIOZ-vijver zingende vogel betrekking op een doortrekker. Dit was ook het geval bij het 9 dat op 1 en 2 april werd gezien in de Robbenjager. Op 23 september werd de enige najaarswaarneming gedaan, 1 ex in de Robbenjager.

Zwarte Roodstaart *Phoenicurus ochrupe* Broedgegevens: 14-16 territoria (2000).

In het voorjaar bevond de eerste zich op 5 februari in De Waal. Daarna werden regelmatig doortrekkende vogels gezien t/m 16 april, waarna nog slechts één gegeven: 18 mei 1 in de Eierlandse duinen. In het najaar vond doortrek plaats vanaf 7 oktober. Het hoogste dagtotaal bedroeg 5 ex, op 21 oktober in de Robbenjager. Doorgaans werden in november de laatste vogels gezien. Nu waren er ook nog opvallend veel decemberwaarnemingen:

- 1 t/m 22 december een 1° winter in de haven van Oudeschild
- 3 december een 1° winter in Waalenburg
- 3 t/m 5 december 1 ad. ♂ in Wassenaar
- 26 december 1 in het Noorden
- 26 t/m 30 december 1 in de NIOZ-haven

Gekraagde Roodstaart *Phoenicurus phoenicurus* Broedgegevens: 12-14 territoria (2000).

Op 8 april werd de eerste gezien in De Dennen. Op 13 april werd al zang gehoord in Den Burg. Er werd een opvallend klein aantal vogels waargenomen, max 3 ex per dag! Doortrekkend t/m 8 mei, 1 ex in de Ruige Hoek en 1 in het Grote Vlak. Najaars trek vond plaats van 7 augustus t/m 22 oktober, met het grootste aantal op 7 september, 16 ex in de Tuintjes en 4 in Wassenaar.

Paapje *Saxicola rubetra* Op 21 april werd de eerste aangetroffen in de Tuintjes. Daarna doortrekkend tot in juni, met de laatste op de 3° in de Tuintjes. Zuidwaartse trek vond plaats van 14 augustus t/m 20 oktober. Een bijzonder late waarneming, de laatste in Nederland ooit, werd gedaan op 1 december, een 1° winter ex bij het wad van De Cocksdorp. Opvallend is dat ook bij Loon op Zand die dag een Paapje werd gezien.

Roodborsttapuit *Saxicola rubicola* Broedgegevens: 70-80 territoria (schatting 2000).

Eind februari werden al veel territoria bezet, doortrek vond zeker plaats tot half april. Vanaf half september tot ver in november werd najaars trek gemeld. De laatste worden meestal in november gezien, met soms nog een enkele waarneming in december. Nu was in de laatste decade van december nog een tiental vogels aanwezig, oa 3 in de Slufter en 4 in het Grote Vlak.

Tapuit *Oenanthe oenanthe* Broedgegevens: 39 territoria (1999).

Op 21 maart kwamen de eerste twee meldingen binnen, 1 ex in Zandkes en 1 bij de Honsneertjes. Vooral in de 1° decade van mei vond zeer sterke doortrek plaats, met op 6 mei vele 100-den op akkers. De laatste 2

doortrekkers werden op 30 mei bij de vuurtoren gezien. In de 2^e helft van juli werden op diverse plekken ad vogels gezien waar ze niet broeden, wat vermoedelijk op 'post-broeding dispersal' duidde. Vanaf half augustus kwam de najaarstrek goed op gang. De meeste werden waargenomen in de 2^e en 3^e decade van september. In sommige jaren wordt nog een enkel ex in november gezien. Nu werden 8 ex waargenomen, waarvan de laatste op 30 november en 1 december in Zandkes. Dat is een evenaring van de laatste datum ooit.

Beltijster *Turdus torquatus*. Doortrek vond plaats van 10 april t/m 10 mei, met als hoogste aantal 80 ex in de Tuintjes op 21 april. In het najaar vanaf 27 september, waarna regelmatig vogels gezien werden t/m 13 november, met als hoogste dagtotaal 9 ex op 22 oktober. Meestal worden de laatste vogels eind oktober gemeld, zodat novemberwaarnemingen al laat te noemen zijn. Dit jaar waren er ook nog een drietal vogels in december:

- 10 t/m 13 december 1 ad ♂ in Den Burg
- 17 december 1 ad ♂ in het Hoornder Nieuwland
- 19 december 1 ♂ zw bij het Hoornder slag

Bovenstaande drie gevallen zijn de eerste drie decemberwaarnemingen.

Merel *Turdus merula*. Jaarvogel. Broedgegevens: 700-800 territoria (schatting 2000).

In maart werd de meeste doortrek waargenomen, ca 250 ex op 13 maart in de Robbenjager. Pas op 4 mei werd de laatste doortrekker gezien in de Tuintjes. Half oktober werden weer 100-den waargenomen. Aantallen van vele 1000-den werden pas vanaf half november gemeld. Dergelijke aantallen bleven aanwezig tot ver in december.

Kransvogel *Turdus pilaris*. In mei vond nog opvallend veel doortrek plaats. Zo waren er op 1 mei 300 ex bij Molenbuurt en op 8 mei 350 in totaal op verschillende locaties. De laatste 4 werden op 18 mei in het Wagejot waargenomen. De waarneming van 1 ex op 21 juni bij Oost en die van 1 bij de Hanenglas op 20 augustus zijn de enige meldingen uit die maanden. Vanaf half september werden geregeld enkelingen waargenomen, het zou tot 28 oktober duren, alvorens 100-den werden gemeld. Vanaf 18 november was er sprake van vele 1000-den, bv meer dan 10.000 tussen Oosterend en Oudeschild op 1 december. Gedurende deze hele maand bleven grote aantallen aanwezig.

Zanglijster *Turdus philomelos*. Jaarvogel. Broedgegevens: 55-65 territoria.

Op 27 april waren de laatste 3 doortrekkers aanwezig in de Tuintjes. In het najaar ving de trek begin september aan, grotere aantallen werden vanaf 14 oktober gemeld, toen er na op de noordkop 100-den arriveerden. Pas op 5 november, erg laat dus, was er sprake van vele 1000-den, waarschijnlijk 10.000-den vogels. Honderden vogels vertrokken in december nog tussen grote groepen van de volgende soort. Doorgaans worden in deze maand nog alleen enkele vogels in de dorpen aangetroffen.

Kogerwiek *Turdus ilicis*

In de winter werden er hier en der hooguit enkele tientallen waargenomen. Doortrek vond vooral eind maart t/m half april plaats, de laatste 6 ex op 24 april in de Tuintjes. Het hoogste dagtotaal bedroeg slechts 90 ex, op 12 april bij Oosterend. Op 17 september was er weer een melding van deze soort, 2 ex zw over de Mui. Vanaf half oktober werden 100-den gemeld, op 30 oktober waren dit er meer dan 10.000. Enorme aantallen arriveerden op 5 november, naar schatting enkele 100.000-den. Ongewoon voor deze maand is dat ook in december nog een dergelijk aantal aanwezig was, alhoewel na de 2^e decade sprake was van afname.

Grote Lijster *Turdus viscivorus*. Broedgegevens: 7-9 territoria (1999).

Veelal wordt de eerste waarneming in februari, soms al in januari gedaan. Nu vond deze plaats op 10 maart, 1 zingend in de Staatsbossen. Behalve de broedvogels werden in het voorjaar alleen nog op 3 en 8 april resp 1 en 2 ex zw bij de Tuintjes gezien. In het najaar vonden weer trekbewegingen plaats vanaf 18 september. T/m eind november werden geregeld waarnemingen gedaan, met als hoogste dagtotaal 6 ex op 18 oktober. Decemberwaarnemingen zijn zo schaars, dat ze wel genoemd kunnen worden:

- 2 december 1 ex in de Mui
- 3 december 1 op Zeeburg

Sprinkhaanzanger *Locustella nersio* Broedgegevens: 50-60 territoria.

De eerste op 12 april is een vroege waarneming. Er worden voor Texel zelfs twee gevallen uit maart genoemd (Dijkse 1996). Men kan zich afvragen of beide gevallen van zingende vogels niet betrekking hebben gehad op de Snor. Alhoewel bij ons een onregelmatige verschijning, zijn maart-waarnemingen van de Snor in de rest van Nederland wat minder ongewoon. Doortrekkend t/m 8 mei, waarbij het hoogste dagtotaal werd gezien op 24 april. 15 ex tussen camping de Sluftervallen en de Tuintjes. Van de najaarstrek slechts twee gegevens: 7 augustus 1 ex in de Tuintjes en 2 oktober 1 op de Robbenjager.

Spotvogel *Alipollis icterina* Broedgegevens: 150-175 territoria (schatting 2000).

Op 5 mei werd de 1^e zang gehoord in Den Burg. Op 15 mei kon de soort op vele plaatsen gehoord worden. Doorgaans wordt nauwelijks iets van de najaarstrek gemerkt. Ook nu waren er slechts drie gegevens: 27 juli 1 ex in de Tuintjes, 31 augustus 1 in Oost en 9 september 1 in de Robbenjager.

Bosrietaanger *Acrocephalus palustris* Broedgegevens: 35-45 territoria (schatting 2000).

De eerste was een hele vroege, zingend in de Setingsnollen. De laatste voorjaarsbrekker werd op 26 mei zingend in de Tuintjes gezien. Van de najaarstrek werden geen gegevens bekend.

Kleine Karekiet *Acrocephalus scirpaceus* Broedgegevens: 650-750 territoria (schatting 2000).

De eerste zong op 25 april in de Ruige Hoek. De laatste doortrekker werd gezien op 26 mei in Wassenaar. Het is mogelijk dat de vogel die van 15 t/m 20 juni in de Ruige Hoek zong ook nog een doortrekker is geweest. Het komt vaker voor dat in die periode vogels op plaatsen worden gezien waar ze niet broeden. De najaarstrek voltrok zich van augustus t/m oktober, met de laatste op 17 oktober in Wassenaar.

Kietzanger *Acrocephalus schoenobaenus* Broedgegevens: 70-90 territoria (schatting 2000).

Op 8 april zongen enkele vogels in het Grote Vlak, wat voor Texelse begrippen vroeg is. De vroegste waarneming is immers 7 april. De laatste voorjaarsbrekker werd vastgesteld op 24 mei, 1 ex in de Robbenjager. Het eerste teken van najaarstrek was een waarneming van 1 ex op 30 augustus in Wassenaar. De laatste waarneming ooit was 26 september (1998). Nu bevond zich 1 ex van 30 september t/m 5 oktober in de Robbenjager en op laatstgenoemde datum werden 2 ex in de Mokbaal gezien.

Haardgrasmus *Sylvia cantillans* (6e geval) Op 23 en 24 april bevond een ♀ zich in de Tuintjes. Dit is de vroegste waarneming in Nederland ooit. De overige vier voorjaarswaarnemingen van Texel kwamen alle uit de periode van 30 april t/m 2 juni. Er werd tot op heden één najaarswaarneming bekend, 7 oktober 1973.

Sperwergrasmus *Sylvia nisoria* (1) Op 20 en 21 augustus was een 1e kx aanwezig in Wassenaar.

Braamsluiper *Sylvia curruca* Broedgegevens: 80-90 territoria (schatting 2000).

In het voorjaar doortrekkend van 15 april t/m 5 juni. Najaarstrek vond plaats vanaf 30 juli, 1 ex in de Tuintjes. Op 31 juli waren daar al 5 ex aanwezig. De meeste werden gezien in de periode van de 3^e week augustus t/m 1^e week september. De laatste bevond zich op 7 oktober langs de Rozeindijk.

Grasmus *Sylvia communis* Broedgegevens: 500-575 territoria (schatting 2000).

Op 10 april zong de eerste bij de vijver van het NIOZ. Voorjaarsbrekker t/m 21 mei en najaarstrek van 29 juli t/m 13 oktober.

Tuinfluitier *Sylvia borin* Broedgegevens: 150-175 territoria (schatting 2000).

De eerste werd, zingend, waargenomen in de Muy. Daarna doortrekkend tot ver in mei, met als laatste datum 21 mei, 1 ex in de Tuintjes. De eerste najaarstrekker werd gezien op 22 augustus in Wassenaar. Op 4 september werden de meeste gezien, tientallen op de noordkop. De laatste bevond zich op 5 oktober op Dorpszicht.

Zwartkop *Sylvia atricapilla* Broedgegevens: 200-225 territoria (schatting 2000).

De waarneming van 1 ♂ in Oost op 19 februari was de enige in de winter. Doortrek werd vastgesteld van 26 maart t/m 8 mei. Najaarstrek vond plaats vanaf 18 augustus, met een piek in de 2^e helft van september. Zo bevonden zich op 18 september 40 ex in Wassenaar en op 30 september alleen op Dorpszicht 150. Doorgaans worden tot eind november vogels gezien, nu waren er opvallend veel in die maand. Op 4 november konden nog 9 ex worden geteld. Getuige de 2 ex die zich op 5 december in Wassenaar ophielden, was er kennelijk

nog sprake van aankomst. Later werden nog twee meldingen bekend: 21 december 1 ex in Den Burg en 31 december 1 in Oosterend.

Grauwe Fitia *Phylloscopus trochiloides* (4^e geval) Van 9 t/m 11 september bevond zich een regelmatig zingend 1^e k^j ex in de Robbenjager.

Pallas' Boszanger *Phylloscopus proregulus* (1) Op 9 november werd in Wassenaar de enige vogel van dit jaar waargenomen.

Bladkoning *Phylloscopus inornatus* (18) Tussen 10 september en 7 oktober werden 16 ex waargenomen, vnl op de noordkop. Daarna op 10 november 2 in Wassenaar, waarvan 1 ex t/m 13 november aanwezig bleef, de laatste waarneming ooit (was 10 november).

Raddes Boszanger *Phylloscopus schwarzi* (4^e geval) Op 4 oktober liet een 1^e winter ex zich mooi zien en horen in de Tuintjes. Alle vier gevallen komen uit de periode 4 t/m 11 oktober.

Ruiter *Phylloscopus rubilatrix* Broedgegevens: 1 territorium (2000).

De eerste werd op 25 en 26 april gezien in de Ruige Hoek. Daarna volgden nog de volgende voorjaarswaarnemingen:

- 3 en 4 mei 1 ex in het Krimbos
- 5 mei 2 zingend in de Korverskool
- 7 mei 1 in de Tuintjes
- 15 mei 1 zingend in Zuid-Eierland

De waarnemingen van 1 ex op 30 september in 't Horntje en 1 op 2 oktober op Zeeburg waren de enige najaarsgegevens.

Tijltjaf *Phylloscopus collybita* Broedgegevens: 350-375 territoria (schatting 2000).

Uit januari en februari kwamen twee waarnemingen van elk 1 ex. Doortrek vond plaats van 4 maart t/m 5 mei, 1 ex in de Robbenjager. De vogels die in juli op plaatsen werden gezien waar ze niet broeden, zullen waarschijnlijk rondzwervende ex zijn geweest. Vanaf 23 augustus vond weer doortrek plaats, die continueerde tot ver in november. Bovendien was nog telkens 1 ex aanwezig van:

- 28 november t/m 6 december in 't Horntje
- 4 december in de Staatsbossen
- 11 december bij het Westerslag

Fitia *Phylloscopus trochilus* Broedgegevens: 900-1000 territoria (schatting 2000).

Op 26 maart werd de eerste zang gehoord bij de Horsmeertjes. Dit betreft een evenaring van de vroegste waarneming. Doortrekkend t/m 21 mei, met een piek op 27 april, 18 ex in de Tuintjes. De najaarstrek ving aan op 4 augustus en duurde tot ver in oktober. Zo werd op 22 oktober nog een vogel op de Krim gezien. De laatste waarneming ooit werd gedaan op 4 november, 1 ex in Oost.

Goudhaan *Regulus regulus* Jaarvogel. Broedgegevens: 36 territoria (2000).

De laatste voorjaarsbrekker was op 7 mei aanwezig in de Tuintjes. De eerste najaarsbrekker bevond zich daar op 1 september. T/m half november werd doortrek opgemerkt, waarbij de dagtallen niet boven enkele tientallen uitkwamen.

Vuurgoudhaan *Regulus ignicapillus*

Er waren slechts enkele waarnemingen in het voorjaar:

- 20 t/m 22 maart 1 ex in Oost
- 22 maart 1 in de Ruige Hoek
- 6 t/m 9 mei 1 zingend j^l in de Ruige Hoek

De najaarstrek, waarbij in totaal een 30-tal vogels werd gezien, voltrek zich van 1 september t/m 30 november, met op 22 november nog 8 ex. Daarna werd nog één waarneming bekend, 25 t/m 27 december 1 in Den Burg.

Grauwe Vliegenvanger *Muscicapa striata* Broedgegevens: 80-100 territoria (schatting 2000).

Op 28 april zong de eerste in de Staatsbossen. De laatste doortrekker in het voorjaar werd op 15 juni gezien.

waaruit weer blijkt hoe laat de soort nog doortrekt. Najaartrek werd vastgesteld van 4 augustus t/m 13 oktober. Opvallend was dat in laatstgenoemde periode slechts 13 vogels werden gezien. Zo werd uit de periode van 20 augustus t/m 17 september geen enkel ex gemeld.

Kleine Vliegenvanger *Ficedula parva* (3) Op 2 oktober was 1 ex aanwezig in de Robbenjager en op 3 oktober 1 in 't Hontje. Van 18 t/m 23 november werd een vogel waargenomen in een tuin in het centrum van Den Burg. Dit is de laatste waarneming in Nederland ooit. Het ging in alle gevallen om 1^e k^j vogels.

Bonte Vliegenvanger *Ficedula hypoleuca* Doortrekkend van 24 april t/m 15 mei. Moeilijk te plaatsen valt de waarneming van een zingende vogel in Den Burg op 16 juni. De eerste najaartrek werd gezien op 2 augustus, 1 ex in de Tuintjes. De laatste werd gezien op 6 oktober in de Witte Hoek.

Baardman *Parus biarmicus* Broedgegevens: 13-15 territoria (2000).

De waarneming van 1 ex in de Robbenjager op 24 april duidde nog op voorjaartrek. Vanaf 1 oktober vond herfsttrek plaats, na op 27 oktober 27 ex vanaf de Noordzee invallend in de Slufter. Op 20 november werden nog vogels gehoord in de Robbenjager.

Staartmees *Aegithalos caudatus europaeus* Jaarvogel. Broedgegevens: 16 territoria (2000).

De enige waarneming van doortrekkende vogels werd gedaan op 14 oktober, 12 ex invallend in de Tuintjes. Verder hadden waarnemingen in herfst en winter buiten de broedgebieden hoogstwaarschijnlijk alle betrekking op lokale vogels.

Zwarte Mees *Parus ater* Jaarvogel. Broedgegevens: 12 territoria (2000).

Er werd slechts één waarneming bekend van een vogel buiten het broedgebied (en de directe omgeving), 3 en 4 april 3 ex in Oost.

Pimpelmees *Parus caeruleus* Jaarvogel. Broedgegevens: 180-220 territoria (schatting 2000).

Dit jaar werd geen enkel gegeven dat duidde op doortrek ontvangen.

Koolmees *Parus major* Jaarvogel. Broedgegevens: 650-700 territoria (schatting 2000).

Ook voor deze soort geldt dat geen waarnemingen werden ontvangen die op doortrek wezen.

Taigaboombkruiper *Certhia familiaris* (1) Op 2 oktober werd 1 ex ontdekt in de Witte Hoek, een evenaring van de vroegste datum ooit. Zeer waarschijnlijk dezelfde vogel verbleef t/m 6 oktober in gezelschap van een Boombkruiper in de Robbenjager.

Boombkruiper *Certhia brochydictya* Jaarvogel. Broedgegevens: 45-46 territoria (2000).

De volgende waarnemingen kunnen betrekking hebben gehad op vogels van elders:

- 4 t/m 6 oktober 1 ex in de Robbenjager
- 6 t/m 15 oktober 1 in het parkje van De Cocksdorp
- 18 november 2 op Dorpsicht

Wielewaal *Oriolus oriolus* (11-15) De waarnemingen van een roepende vogel in de Staatsbossen en een «no vliegende vogel in de Robbenjager, beide op 6 mei, kunnen vroeg genoemd worden. Doorgaans worden eerste waarnemingen niet voor de 2^e week van mei gedaan. In totaal werden in het voorjaar 10-14 ex waargenomen. De laatste werd op 9 juni in de Korverskool gezien. Uit het verleden zijn slechts enkele gegevens van najaartrek bekend. Nu werd op 20 augustus een juv waargenomen in Midden-Eierland.

Grauwe Klauwier *Lanius collurio* (8) Na slechts 5 vogels in 1999 was dit ook weer een 'nager' jaar. Op 20 mei bevond 1 ex zich in de Tuintjes. Daarna werden in het voorjaar alleen juniwaarnemingen bekend: op 2 juni 1 ex in de Nederlanden, 8 juni 1 ♂ in de Tuintjes, 9 juni 1 ♂ in de N202-vijver en 12 juni 1 ♂ langs het Molwerk. Vorig jaar waren er geen najaartsaarnemingen, nu slechts drie:

- 9-10 september een 1^e winter in de Hanenplas
- 23 september een 1^e winter in de Robbenjager
- 25 september een 1^e winter in de Hanenplas

Turksestaanse Klauwier *Lanius phoeniceus* Nieuwe soort. Zelfs ad ♂ 'hoodtaartklauwieren' zijn niet altijd eenvoudig van elkaar te onderscheiden. De vogel die op 2 oktober in Wassenaar werd ontdekt en vervolgens t/m 6 oktober in de Tuintjes verbleef, behoorde heel waarschijnlijk tot deze soort. Al eerder werd een waarneming van vermoedelijk deze soort gedaan: 18 en 19 oktober 1985 een 1^e winter in het Noorden.

Klakester *Lanius excubitor* (1) De enige en heel vroege waarneming was die van 1 ex op 25 september in de Eierlandse Duinen.

Roodkopklauwier *Lanius senator* (13^e en 14^e geval) Op 24 en 25 mei bevond een 1^e zomer ♂ (*L. s. senator*) zich in Wassenaar. Van 3 t/m 24 oktober was een 1^e winter vogel aanwezig in de Nederlanden. Geheel volgens de traditie van het jaar 2000 is dit de laatste waarneming in Nederland ooit.

Gaal *Gallus gallinarius* Jaarvogel. Broedgegevens: 14-16 territoria (2000).

De vogel die op 28 april >no over Zuid-Eierland vloog zou nog een doortrekker geweest kunnen zijn. Ook bij de waarnemingen van 3 ex op 14 mei in het Kriebos en 1 ex >no over Oost op 31 mei kan dat nog het geval geweest zijn. Ook in andere jaren passeerden tot ver in mei vogels, bv op 31 mei 1997, 7 >no over de noordkop.

Ekster *Pice pica* Jaarvogel. Broedgegevens: 200-250 territoria.

Kauw *Corvus monedula* Jaarvogel. Broedgegevens (*C. m. monedula*): 500-575 territoria (schatting 2000).

Voor het grootste deel zullen het Noordse Kauwen *C. m. monedula* geweest zijn die in april en mei, soms met 100-den per dag, doortrokken. De laatste data waren 13 en 15 mei, resp 80 en 50 >no over de Robbenjager. In het najaar werd van 23 september t/m 18 november doortrek waargenomen. Op 3 oktober waren de eerste 3 'habsvlekkauwen', verzamelaars voor vogels van noord(oost)elijke origine, aanwezig in de TESO-haven. Het merendeel van de 1000-den die zich in november en december in Eierland ophielden, had ook betrekking op deze vogels.

Roek *Corvus frugilegus* Tijdens de voorjaars trek werden in totaal 22 ex gezien tussen 12 maart en 9 mei, waarvan 8 en 4 ex >no over resp de Westerdunnen en de Witte Hoek op 4 mei. Daarna kwam uit het voorjaar nog de waarneming van 1 ex bij Oost op 31 mei. In het najaar worden soms zelfs helemaal geen waarnemingen gedaan, nu was er slechts één: 5 november 2 ex in Zuid-Eierland.

Zwarte Kraai *Corvus corone* Jaarvogel. Broedgegevens: 150-200 territoria (schatting 2000).

In de Westen bevond zich op 15 oktober een groep van 42 vogels. Dijkse (1996) vermeldt al dat jonge vogels en niet-broeders zich regelmatig in groepen ophouden van tientallen tot maximaal 87 ex (5 juni 1983).

Bonte Kraai *Corvus cornix* T/m 28 februari verbleven in totaal maximaal 3 ex in Midden- en Zuid-Eierland en de Stutter. De enige zomerwaarneming was die van 1 ex in Waalenburg op 21 juli. Vanaf 8 oktober kwamen meldingen van 2 vogels, weer vnl in Midden- en Zuid-Eierland. Of de vogel die op 3 december op het strand bij de vuurtoren vertoefde één van die twee vogels was, is niet bekend. Het gehele jaar werden op de noordelijke helft van het eiland zeker 2 hybride (x Zwarte Kraai) vogels waargenomen.

Spreeuw *Sturnus vulgaris* Jaarvogel. Broedgegevens: 1100-1300 territoria (schatting 2000).

Op 13 mei vlogen de laatste 2 voorjaars trekkers >no bij de vuurtoren. In oktober en november waren zeer grote aantallen aanwezig. Op 5 november werd hun aantal geschat op meer dan 100.000 ex.

Roze Spreeuw *Sturnus roseus* (8) Op 14 september was een juv aanwezig in Wassenaar. Van de vijf waarnemingen in het najaar is dit de vroegste en tevens de 1^e septemberwaarneming.

Hulstmus *Passer domesticus* Jaarvogel. Broedgegevens: 1500-2000 territoria (schatting 2000). Wellicht is de achteruitgang die in de rest van Nederland plaatsvindt ook niet aan ons voorbijgegaan. Het zou daarom goed zijn de soort de komende jaren te monitoren.

Ringmus *Passer montanus* Jaarvogel. Broedgegevens: 50-75 territoria (schatting 2000). Dit betekent een achteruitgang van minimaal 66 en maximaal 77% tov 1987, toen het aantal broedparen nog op 221 werd geschat.

Gedurende de winter waren naar schatting niet meer dan 200-300 vogels aanwezig. Voorjaars trek werd in april en mei vastgesteld, met de laatste 2 >no bij de vuurtoren op 16 mei. In oktober waren groepen van ca 100 ex op diverse plaatsen aanwezig.

Vink *Fringilla coelebs* Jaarvogel. Broedgegevens: 250-275 territoria (schatting 2000).

In april en mei vond doortrek plaats, met als laatste datum 13 mei 2 ex >no bij de vuurtoren. In het najaar was in de 1^e decade van oktober sprake van sterke trek, 100-den per dag. Ook in november vlogen nog vogels >zw over de noordkop.

Keep *Fringilla montifringilla* Op 5 mei waren nog 20 ex aanwezig in de Staatsbossen. De laatste voorjaars-trekker vloog op 13 mei >no bij de vuurtoren. In het najaar bevond de eerste zich op 23 september in een tuin in Den Burg. Ook van deze vinkachtige werd sterke trek gezien in de 1^e decade van oktober, waarbij de dagtallen beperkt bleven tot enkele 100-den.

Europese Kanarie *Serinus serinus* (11) In het voorjaar werden tussen 22 april en 14 mei vijf waarnemingen gedaan, met in totaal 9 vogels. Behalve het zingende ♂ op 28 april op de Krim, 1 ♂ in de Robbenjager op 9 mei en ♂ in Den Burg op 11 mei vlogen alle >no over de noordkop. In het najaar twee waarnemingen:

30 september 1 ex >zw in Midden-Eierland

4 oktober 1 in de Tuintjes

Groenling *Chloris chloris* Jaarvogel. Broedgegevens: 250-275 (schatting 2000).

De groep van 70 vogels die zich op 24 september in het Noorden bevond, waren mogelijk al van elders afkomstig. Doortrek vond tot laat in de herfst plaats, oa op 17 november >zw over de noordkop.

Putter *Corvus corvus* Jaarvogel. Broedgegevens (Brisie Putter *C. c. britannica*): 20-25 territoria (schatting 2000).

Het aantal van ca 20 ex dat zich hier in januari en februari ophield, komt overeen met het aantal dat Dijkse (1996) voor die maanden noemt uit de jaren 80. De laatste twee voorjaars-trekken werden op 15 mei >no bij de vuurtoren gezien. De grootste groep in het najaar bestond uit 15 ex, in de Westen op 16 oktober.

Sluis *Corvus spurus* Jaarvogel. Broedgegevens: 5 territoria (2000).

Opvallend was dat in mei geen enkele melding van doortrekkende vogels werd ontvangen. De laatste datum was 19 april, 1 ex >no bij de vuurtoren. Vanaf 18 augustus werden weer her en der vogels waargenomen buiten het broedgebied, oa 18 augustus 10 in de Korvenkool. In de 1^e decade van oktober vlogen er nogal wat >zw, maximaal enkele 100-den per dag.

Kneu *Corvus cornix* Broedgegevens: 500-600 territoria (schatting 2000).

Lang niet alle jaren worden vogels in februari waargenomen. Nu was op 6 februari een groepje van 7 ex aanwezig in Eierland. Daarna werden de eerste pas weer gemeld op 8 maart, 8 ex in Den Burg. Eind maart was hun aantal al flink toegenomen, alleen al in de Slufter 100 ex. Op 13 mei vlogen nog 14 ex >no bij de vuurtoren. Het is moeilijk vast te stellen of de groepen die in september werden gezien, oa 380 in Wassenaar op 24 september, van elders of lokale vogels zijn. In de eerste twee decades van oktober waren 100-den aanwezig op akkers in Eierland. Een snelle afname in de laatste decade van die maand resulteerde in slechts twee november-waarnemingen:

11 november 8 ex in Zuid-Eierland

21 november 2 in Midden-Eierland

Frater *Circus hifaliostris*: De groep van maximaal 26 ex die zich al vanaf eind oktober '99 in de Slufter bevond, werd daar t/m 4 januari gemeld. Bovendien verbleef een groep van max 35 vogels t/m 23 januari op de Schorren. Van 13 t/m 19 oktober werd in de Slufter een groep van 200 ex waargenomen, later maximaal 37. Doorgaans worden grotere aantallen later gezien en bovendien worden er zelden zoveel aangetroffen. Daarna werden nog de volgende waarnemingen bekend:

- 8 t/m 1 november 58 ex op de Schorren
- 19 november 11 bij de NIOZ-haven
- 1 t/m 31 december maximaal 8 op het wad bij De Cocksdorp

Kleine Barmstijns *Circus hifaliostris*: Broedgegevens: 2-3 territoria (2000). In januari werd slechts één waarneming gedaan, 4 januari 1 ex in de Ruige Hoek. Daarna kwamen uit de periode van 23 maart t/m 14 mei meldingen van doortrekkende vogels. Mav 10 mei, 3 »no over de Nederlanden, ging het hierbij steeds om solitaire vogels. Op 1 oktober vlogen tientallen »zw bij de vuurtoren, waarna t/m 14 november nog 8 ex werden waargenomen (vnl »zw) en 8 gevangen in de Korverskool.

Kruisbek *Larus carinatus*: Jaarvogel. Broedgegevens: 10 territoria (2000). Op 29 januari was 1 ex in Den Burg aanwezig. T/m augustus werden uitsluitend waarnemingen bekend uit af in de onmiddellijke omgeving van de Staatsbossen. Dit zijn hoogst waarschijnlijk alle broedvogels (en hun jongen) geweest. De enige gegevens die duiden op doortrek waren: 6 oktober 1 ex »no in de Muy en 21 oktober 1 over het Krimbox vliegend.

Roodmus *Corvus erythrinus* (4): Ook dit jaar was er geen enkele aanwijzing voor een broedgeval. Er werd zelfs geen enkel ad ♂ gemeld. De waarnemingen waren:

- 29 mei 1 ♀ of 2de kj ♂ in de Korverskool
- 31 mei 1 zingend ♂ in de Muy
- 5 juni een zingend 2de kj ♂ in de Geul
- 9 en 10 juni een zingend 2de kj ♂ in 't Houtje

Noordse Goudvisk *Pyrhula p. pyrula* (12): Van de vogels die hier tijdens de vorige herfst waren gekomen, was een deel blijkbaar gebleven. In totaal werd t/m 24 maart zeker een tiental ex aangetroffen in de Geul, de Staatsbossen, Den Burg en Dosterend. Uit het najaar kwamen slechts twee gegevens:

- 7 oktober 1 ex in de Witte Hoek
- 22 oktober 1 bij Ecomare

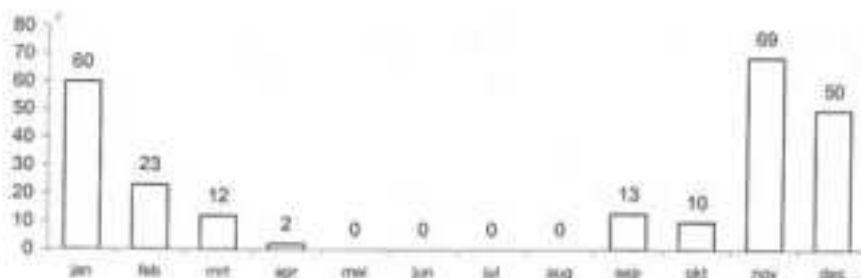
Appelvisk *Coccothraustes coccothraustes* (8): Eind maart en in april vond kennelijk wat doortrek plaats. De volgende waarnemingen werden gemeld:

- 24 maart 1 ex in de Staatsbossen
- 17 april 1 in Den Burg
- 19 april 2 in de Staatsbossen
- 23 april 1 in de Staatsbossen
- 11 mei 1 in Den Burg

Hierna in de herfst alleen nog 1 ex op 4 november in de Muy en 1 op 7 november in de Ruige Hoek.

IJsgras *Calidris lapponica* (36): De enige voorjaarswaarneming werd op 10 maart gedaan, 1 ex in Zandkes. De najaarstiek kondigde zich aan middels twee vroege waarnemingen, 9 september 1 ex »zw en 10 september 3 »zw resp bij de Tuintjes en de vuurtoren. T/m 18 november werden nog 31 vogels gezien, vrijwel alle »zw. Het hoogste dagtotaal bedroeg 10 ex op 7 oktober.

Sneeuwgors *Plectrophenax nivalls*: In januari waren naar schatting 125-150 ex aanwezig. Dit is beduidend minder dan de 250-300 die de afgelopen jaren in die maand werden gezien. Na half maart kwamen nog meldingen van enkele vogels, waarvan de laatste 2 ex zich op 2 april op het strand bij de vuurtoren ophielden. Op 17 september vloog de eerste weer »zw over de Tuintjes. In november en december waren er niet meer dan 150 vogels. De grafiek geeft de hoogste dagtotaal per maand weer.

Geelgors *Emberiza citrinella* (14) Slechts een vijftal waarnemingen werd bekend:

- 19 maart 3 ex in de Tuintjes.
- 13 oktober 1 in de Slufter
- 13 oktober 8 >zw bij de vuurtoren
- 15 oktober 1 >zw in de Slufter
- 22 oktober 1 in de Slufter

Ortolaan *Emberiza hortulana* (9) De vroegste waarneming ooit werd gedaan op 9 april, 1 ex >no bij de vuurtoren. In het voorjaar volgden nog: 25 april 1 ex rondvliegend in het Duinpark, 6 mei 1 op de Robbenjager en 7 mei 1 ♂ in het Duinpark. Uit het najaar kwamen de volgende gegevens:

- 28 augustus 2 ex >zw bij de vuurtoren
- 29 augustus een 1st winter in de Tuintjes en 1 daar >zw
- 22 september 1 >zw over de Tuintjes.

Rietgors *Emberiza schoeniclus* Broedgegevens: 225-250 territoria (schatting 2000).

In januari was 1 ♂ aanwezig in de omgeving van de Hurs(neetjes). Bovendien was er op 10 januari 1 in de Hanenplas. De voorjaars trek ving aan op 19 februari en ging door t/m 7 mei, 1 ex in de Tuintjes. De vogel die zich op 24 augustus in Wassenaar bevond, was de aanzet tot de najaars trek. Op 17 september werden al veel vogels gezien, de piek lag in de 1st decade van oktober. Op 17 november was een groep van 10 ex aanwezig in de Robbenjager, wat een voor die maand ongebruikelijk hoog dagtotaal is. De laatste 2 najaars trekkers werden op 20 november in de Slufter gezien. Daarna nog slechts één waarneming, 27 december 3 ex in Zuid-Beerland.

Terugmeldingen geringde vogels ringgroep Korverskooi 2000

Zilvermeeuw *Larus argentatus* AB 5281174

Geringd: de Geul, Texel; 08-07-2000; geslacht ?; 1e kj

Teruggemeld: Noordersluis, IJmuiden; 01-10-2000; afgelezen met telescoop

Afstand: 62 km

Richting: 187 graden

Verstreken tijd: 85 dagen

Heggenmus *Prunella modularis* AB 44831

Geringd: Korverskooi, Texel; 17-09-1999; >1^e kj; geslacht ?

Teruggemeld: Anna Paulowna, Noord-Holland; 07-11-2000; <1 week dood, gepakt door kat

Afstand: 26 km

Richting: 180 graden

Verstreken tijd: 417 dagen

Merel *Turdus merula* K 402280

Geringd: Korverskooi, Texel; 02-11-1998; ♂; 1^e kj.

Teruggemeld: Danzigmand, Laes/aero, Denemarken; 57.19N, 11.110; 23-04-1999; gecontroleerd

Afstand: 618 km

Richting: 41 graden;

Verstreken tijd: 172 dagen.

Merel *Turdus merula* L 125965

Geringd: Korverskooi, Texel; 18-11-1999; ♂; 1^e kj

Teruggemeld: Helgoland, Duitsland; 54.11N, 07.55O; 26-03-2000; gecontroleerd

Afstand: 237 km; richting 60 graden

Verstreken tijd: 129 dagen

Merel *Turdus merula* K 985567

Geringd: Korverskooi, Texel; 18-10-1997; ♂; 1^e kj

Teruggemeld: Driesummeer, Friesland; 22-10-2000; gecontroleerd

Afstand: 86 km

Richting: 75 graden

Verstreken tijd: 1100 dagen

Zwartkop *Sylvia atricapilla* AB 95603

Geringd: Korverskooi, Texel; ♂; 1^e kj

Teruggemeld: Belfast, Co Antrim, Noord-Ierland, Groot-Brittannië; 54.35N, 05.56W; 09-01-2000; dood

Afstand: 722 km; richting 283 graden

Verstreken tijd: 305 dagen

Koningselder Somateria spectabilis, 3e kj. ♂, Waddendijk, september 2000 (Rolf Binnwerf)

Koningselder Somateria spectabilis, adult ♂, ecdysis, haven Oudeschild, november 2000 (Eric Menkveld)

